

**KOSZALIŃSKO
KORONIAŃSKIE**
wiadomości diecezjalne

ROK XLIII LIPIEC-WRZESIEŃ 2015 3/2015

**KOSZALIŃSKO - KOŁOBRZESKIE
WIADOMOŚCI DIECEZJALNE**

ORGAN URZĘDOWY KURII BISKUPIEJ
KOSZALIŃSKO-KOŁOBRZESKIEJ

MA

**KOSZALIŃSKO-KOŁOBRZESKIE
WIADOMOŚCI DIECEZJALNE
ORGAN URZĘDOWY KURII BISKUPIEJ
KOSZALIŃSKO-KOŁOBRZESKIEJ**

kwartalnik

Wydawca:

Kuria Biskupia Koszalińsko-Kołobrzaska
75-950 Koszalin
ul. ks. kard. St. Wyszyńskiego 25,
tel. 94 343 87 10 (18)
www.koszalin.opoka.org.pl
e-mail: kuria@koszalin.opoka.org.pl

Redakcja:

ks. dr Krzysztof Włodarczyk
wladarczyk@koszalin.opoka.org.pl

mgr Emilia Gawrońska
gawronska@koszalin.opoka.org.pl

Druk:

Wydawnictwo Feniks. Drukarnia
Koszalin, ul. Jana z Kolna 38 B
paprocka.drukarnia@gmail.com

ISSN 1734-9621

KOSZALIŃSKO-KOŁOBRZESKIE

**WIADOMOŚCI DIECEZJALNE
ORGAN URZĘDOWY KURII BISKUPIEJ
KOSZALIŃSKO-KOŁOBRZESKIEJ**

ROK XLIII

LIPIEC-WRZESIEŃ 2015

3/2015

SPIS TREŚCI

STOLICA APOSTOLSKA

Komunikat Nuncjatury Apostolskiej w związku z osiągnięciem wieku emerytalnego biskupa Pawła Cieślika.....5

EPISKOPAT POLSKI

Apel Zespołu KEP ds. Apostolstwa Trzeźwości o abstynencję w sierpniu 2015 r. 5
List zapowiadający obchody XV Dnia Papieskiego.....10
Komunikat Prezydium KEP ws. uchodźców.....16
List Pasterski z okazji V Tygodnia Wychowania.....18

BISKUP DIECEZJALNY

I. Dekrety i zarządzenia
Dekret ustanowienia rzymskokatolickiej parafii wojskowo-cywilnej pw. Wniebowzięcia NMP w Czarnem.....23
Dekret utworzenia Muzeum Diecezjalnego w Kołobrzegu.....25
Zwolnienie biskupa Pawła Cieślika z obowiązków wikariusza generalnego.....26
Zwolnienia i nominacje (od kwietnia do września).....27
II. Homilie i przemówienia
List Pasterski biskupa przed pielgrzymką do sanktuarium MB Bolesnej w Skrzatuszu.....35
Komunikat w sprawie zwolnienia biskupa Pawła Cieślika z obowiązków wikariusza generalnego.....38
III. Kalendarium posługi biskupa diecezjalnego.....39

Z ŻYCIA DIECEZJI

Rekolekcje Rucha Światło-Życie.....41

Rekolekcje dla Rodzin w Seminarium.....	42
Diecezjalna Pielgrzymka Rowerowa na Jasną Górę.....	42
Rekolekcje dla ewangelizatorów.....	43
Ewangelizacja nadmorska.....	44
„Przytań z Jezusem”.....	44
Pomnik kard. nom. Ignacego Jeża w Koszalinie.....	45
Rekolekcje dla ministrantów.....	46
XXXIII Diecezjalna Piesza Pielgrzymka na Jasną Górę.....	47
XXV Ogólnopolska Pielgrzymka Trzeźwości.....	48
III Festyn Charytatywny na rzecz Hospicjum w Darłowie.....	49
Nawiedzenie kopii figury św. Michała Archanioła.....	50
Diecezjalna Pielgrzymka Rodzin.....	51
Diecezjalna Pielgrzymka Miłosierdzia do Myśliborza.....	52
Rekolekcje dla Rodzin Szentszackich.....	53
Boski festiwal w Trzcińcu.....	53
Rekolekcje Odnowy w Duchu Świętym.....	55
XIV Regionalna Pielgrzymka Trzeźwości.....	56
Rekolekcje dla dziewcząt.....	56
Jubileusz Ojców Franciszkanów w Koszalinie.....	57
„Marsz dla Jezusa w Słupsku”.....	59
25-lecie Chóru Cantate Deo.....	60
Diecezjalne Spotkanie Młodzieży w Skrzatuszu.....	60
Diecezjalna Pielgrzymka do Skrzatusza.....	62
Kronika wydarzeń Diecezji.....	64

POMOCE DUSZPASTERSKIE

Jak pomóc bierzmowanym zostać w Kościele?.....	70
--	----

STOLICA APOSTOLSKA

Ojciec Święty Franciszek,

przyjął rezygnację bp. Pawła Cieślika z pełnienia posługi biskupa pomocniczego diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej, złożoną zgodnie z kan. 411 i kan. 401 paragraf 1 Kodeksu Prawa Kanonicznego.

Warszawa, 19 września 2015 r.

abp Celestino Migliore
Nuncjusz Apostolski

EPISKOPAT POLSKI

ABSTYNENCJA DZIECI TROSKĄ RODZINY, KOŚCIOŁA I NARODU

Apel Zespołu KEP ds. Apostolstwa Trzeźwości o abstynencję w sierpniu 2015 r.

Umiłowani w Chrystusie Panu! Siostry i Bracia!

Liturgia 18. Niedzieli Zwykłej wpisuje się w piękny cykl nauczania Chrystusa o Eucharystii, Chlebie Życia. Zbawiciel mówi: „*Jam jest chleb życia. Kto do Mnie przychodzi, nie będzie łaknął; a kto we Mnie wierzy, nigdy pragnąć nie będzie*” (J 6, 35). Karmiąc się Eucharystią, możemy „*porzucić dawnego człowieka, (...) odnawiać się duchem (...) i przyoblec człowieka nowego, stworzonego na obraz Boga (...)*” (Ef 4, 22-24).

Takiej przemiany potrzebujemy jako chrześcijanie. Głębokiej przemiany moralnej potrzebuje także nasz Naród. Dzisiaj jedną z najważniejszych polskich trosk jest brak trzeźwości. Mówią o tym nie tylko alarmujące dane statystyczne. Przede wszystkim mówią o tym niezliczone ludzkie dramaty, których źródłem jest alkohol. Dlatego w sierpniu, miesiącu rolniczego trudu, maryjnych świąt i patriotycznych rocznic, apelujemy o dobrowolny dar abstynencji. W poprzednich latach przypominaliśmy, że rodzina jest szkołą trzeźwości. Mówiliśmy o roli matek i ojców. W tym roku prosimy o zaangażowanie w ochronę trzeźwości

najmłodszych Polaków. Przypominamy, że jedyną formą trzeźwości dzieci do 18 roku życia jest abstynencja.

Dzieci – zagrożony skarb

Dzieci są naszym najcenniejszym skarbem. Od ich wychowania i rozwoju zależy przyszłość Kościoła i Polski. W obecnych czasach dzieci są jednak szczególnie zagrożone negatywnymi zjawiskami społecznymi. Wśród najgroźniejszych są uzależnienia: od alkoholu, narkotyków, pornografii, hazardu, komputera, Internetu. Dlatego jako wierni członkowie Kościoła i oddani patrioci, powinniśmy troszczyć się o wychowanie tych, którzy dopiero uczą się życia, a przez to otwarci są zarówno na dobro, jak i na zło.

Pierwsze zagrożenia pojawiają się zanim dziecko przyjdzie na świat. Każda ilość alkoholu jest wówczas szkodliwa dla rozwijającego się płodu. Niestety, co trzecia kobieta w stanie błogosławionym sięga po alkohol, w tym wiele kobiet wykształconych. Konsekwencje są tragiczne. Szacuje się, że w 2014 roku w Polsce urodziło się nie mniej niż 1,5 tys. dzieci z Płodowym Zespołem Alkoholowym i nie mniej niż 6 tys. dzieci z innymi wadami spowodowanymi oddziaływaniem alkoholu na płód. Dlatego prosimy kobiety planujące poczęcie dziecka i będące w ciąży, aby nigdy nie sięgały po alkohol. Prosimy lekarzy pierwszego kontaktu i ginekologów, pielęgniarki, położników i położne, aby uświadamiali matki o konieczności zachowania abstynencji. Prosimy rodziny, aby w tym ważnym czasie były wsparciem w abstynencji matek.

Wielkim wyzwaniem jest także ochrona dzieci przed skutkami nadużywania alkoholu przez rodziców. W rodzinach z problemem alkoholowym żyje około 2 mln najmłodszych Polaków. Dwoje na troje dzieci w takich rodzinach doświadcza przemocy. To właśnie alkohol jest główną przyczyną przemocy domowej, a nie, jak głoszą zwolennicy szkodliwych ideologii, tradycja i religia. Ślady dziecięcych traum i zaburzeń emocjonalnych, spowodowanych życiem w rodzinie z problemem alkoholowym, trwają przez całe życie, o czym świadczą poruszające świadectwa Dorosłych Dzieci Alkoholików.

Poważnym problemem jest to, że dzieci same sięgają po alkohol i czynią to w coraz młodszym wieku. Prawie 90% uczniów trzecich klas gimnazjum przyznaje, że przynajmniej raz w życiu piło alkohol. Dziewczęta upodobniły się w szkodliwych zachowaniach do chłopców.

Czy można się temu dziwić, skoro połowa gimnazjalistów przyznaje, że nie ma problemu z nabyciem piwa, a co trzeci bez problemu kupuje wyroby spirytusowe? Czy można się temu dziwić, skoro w mediach nieustannie pojawiają się reklamy, które fałszywie pokazują alkohol jako coś niezwykle pozytywnego? Pomija się milczeniem, że jest to bardzo niebezpieczna substancja toksyczna i psychoaktywna.

Konsekwencje takich zachowań są bardzo poważne: wolniejszy rozwój fizyczny i intelektualny, silniejsza tendencja do przemocy, autoagresji i samobójstw, wyższa skłonność do zachowań niebezpiecznych. Sięganie po alkohol w dzieciństwie prowadzi do szybkiego uzależnienia. Skutki picia alkoholu przez dzieci nie ograniczają się jedynie do szkodliwych następstw fizycznych i psychicznych. Mają również wymiar duchowy i moralny. Dzieci kroczą wtedy drogą grzechu prowadzącą do śmierci, a nie drogą błogosławieństwa i życia.

Abstynencja dzieci troską rodziny

Pierwszymi i najważniejszymi wychowawcami do abstynencji są rodzice. Nic nie chroni dzieci przed alkoholem i nałogami tak skutecznie, jak miłość w rodzinie, a także odpowiedzialne i mądre wychowanie katolickie. Dziecko, które dzięki bliskim poznaje i kocha Jezusa, nie skrzywdzi siebie, ani nie pozwoli się skrzywdzić przez innych ludzi – dorosłych czy rówieśników.

Dlatego tak ważna jest odpowiedzialna i dojrzała postawa rodziców, którzy nigdy nie powinni podawać ani tolerować spożywania przez dziecko alkoholu. Dzieci potrzebują miłości, uwagi, obecności rodziców, szczerzej rozmowy. Potrzebują jednoznacznych i konsekwentnych przykładów dobrych postaw i zachowań. Rodzice dają dzieciom przykład trzeźwego stylu życia zachowując abstynencję lub sięgając po alkohol jedynie w symbolicznych ilościach, czyli w takich, które nie zmieniają ich stanów emocjonalnych ani zachowań. Dziecko, które ma prawdziwych wychowawców i przyjaciół w swoich rodzicach, rodzeństwie, dziadkach i krewnych, nie będzie szukać ucieczki w alkohol i w inne szkodliwe substancje. Podstawą skutecznej profilaktyki jest uczenie dzieci, jak mają żyć mądrze, uczciwie, pracowicie, jak mają wzrastać w miłości i świętości.

Abstynencja dzieci troską Kościoła

Polskie rodziny zawsze mogą liczyć na pomoc Kościoła w ochronie abstynencji dzieci. Jezus wzywał dorosłych, by kochali dzieci i przyprowadzali je do Niego. Radykalnie przestrzegał dorosłych przed wyrządzaniem dzieciom krzywdy. Kościół pomaga poznać i pokochać Jezusa poprzez Eucharystię i życie sakramentalne. Kształtuje sumienia i uczy postępować zgodnie z Dekalogiem. Pomaga dojrzewać w miłości i świętości. Dlatego tak ważne są przyrzeczenia abstynenckie w czasie Pierwszej Komunii świętej i podczas bierzmowania. To właśnie dzięki wychowaniu chrześcijańskiemu, dzięki stawianiu wymagań, dzieci mogą lepiej rozumieć sens życia oraz odkryć najważniejsze wartości i normy moralne.

Szczególnie cenną formą wychowawczej troski Kościoła o młode pokolenie jest istnienie w parafiach grup modlitewnych i formacyjnych, takich jak: ministranci, schole, grupy Oazowe, Dziecięca Krucjata Niepokalanej, Dzieci Maryi i inne. W takich grupach skutecznie chroni się przed zagrożeniami, także przed uzależnieniami. W porównaniu z innymi środowiskami, w tych grupach znacznie mniej osób sięga po alkohol i inne substancje uzależniające. Dlatego zachęcamy wszystkich kapłanów, aby otaczali te wspólnoty pasterską troską. Rodziców prosimy, aby wbrew współczesnym modom zachęcali dzieci do uczestnictwa w grupach parafialnych, które mogą przynieść w życiu dziecka i całej rodziny piękne owoce.

Abstynencja dzieci troską państwa i Narodu

Troska o trzeźwość młodego pokolenia to jedna z podstawowych powinności społeczeństwa i rządzących. Obowiązkiem państwa i samorządu jest pomoc rodzicom w wychowywaniu dzieci, przede wszystkim przez realizowanie w szkołach skutecznych programów profilaktycznych. Szkolne programy profilaktyczne powinny być holistyczne, czyli promować dojrzałość u dzieci we wszystkich dziedzinach życia. Szkoły, w zaakceptowanym przez rodziców programie wychowawczym, muszą uwzględniać również wychowanie do trzeźwości.

Na wychowanie w trzeźwości mają ogromny wpływ środki społecznego przekazu. Telewizja i Internet nie powinny być wypełnione reklamą alkoholu. W 2014 roku wyemitowano w telewizji 2 tysiące godzin reklamy. Na reklamę alkoholu w mediach tradycyjnych wydaje się co

roku prawie 400 milionów złotych. To jest wielka manipulacja, przez którą spożycie piwa wzrosło z 30 litrów w latach '90, do około 100 litrów na osobę obecnie. Niestety rządzącym, którzy powinni w tej sprawie działać, brakuje odwagi i odpowiedzialności. Odważne działania niektórych instytucji natrafiają na opór tych, którzy boją się narazić alkoholowemu lobby.

Mądrości i rozwagi często brakuje samorządowcom, którzy dzień po dniu przyczyniają się do kolonizacji polskiej przestrzeni publicznej przez punkty sprzedaży alkoholu. Tylko w 2013 r. samorządy udzieliły ponad 141 tysięcy zezwoleń na sprzedaż alkoholu. W Polsce jeden punkt przypada na 250 mieszkańców. Każdy taki punkt to więcej przemocy domowej, to więcej śmiertelnych wypadków samochodowych, to więcej gwałtów, więcej chorób, każdy taki punkt, to więcej przegranych ludzi. Światowa Organizacja Zdrowia wskazuje, że zamknięcie jednego punktu sprzedaży na 1000 mieszkańców obniża prawdopodobieństwo skrajnej przemocy wobec dzieci o 4 procent.

W 2013 roku spożycie alkoholu wzrosło do rekordowego poziomu 9,7 litra czystego alkoholu na mieszkańca Polski. Trzeba jeszcze dodać od 2 do 3 litrów alkoholu nierejestrowanego. Każda złotówka wpływająca do budżetu państwa ze sprzedaży alkoholu, kosztuje nas potem 4 złote w innych dziedzinach życia. Przypomnijmy także, że w Polsce żyje około 800 tys. osób uzależnionych, od 2,8 do 3,3 mln pije ryzykownie i szkodliwie, prawie 11 tys. Polaków umiera rocznie od picia legalnego alkoholu.

W takiej sytuacji mądry i zatroskany o Ojczyznę człowiek musi stawiać pytania: Kto odpowiada za tę tragiczną sytuację? Co mogę i powinienem uczynić, aby powstrzymać rozpijanie Narodu? Musimy sobie uświadomić, że patriotyzm przejawia się przede wszystkim w trosce o dzieci. Miłość do Ojczyzny to najpierw miłość do najmłodszych rodaków.

Dlatego nie wolno nam milczeć, ani używać dyplomatycznych słów. Ponawiamy nasze postulaty: trzeba całkowicie zakazać reklamy alkoholu, znacząco ograniczyć jego ekonomiczną i fizyczną dostępność, a także zacząć wreszcie egzekwować prawo zakazujące sprzedaży i podawania alkoholu nieletnim. Zamiast dyskusji o liberalizacji, powinniśmy raczej otworzyć dyskusję o podniesieniu wieku, w którym można nabywać i spożywać alkohol. To nie są postulaty ideologiczne, ale oparte na badaniach naukowych z wielu krajów świata. Tu chodzi o obronę Polaków przed jednym z największych współczesnych zagrożeń.

Siostry i Bracia!

O przyszłości Polski zdecyduje nie tylko rozwój gospodarki, pozycja militarna czy geopolityczna. Decydujące dla jej losów będzie wychowanie młodego pokolenia. Dla lepszej i bezpiecznej przyszłości naszej ojczyzny polskie rodziny, Kościół i całe społeczeństwo powinny się zjednoczyć w trosce o abstynencję najmłodszych. Pamiętajmy: rodziny chronią dzieci miłością, Kościół prowadzeniem do Chrystusa, szkoły mądrymi programami wychowawczymi i profilaktycznymi, władze rządowe i samorządowe stanowieniem dobrego prawa, a służby porządkowe i sądy jego egzekwowaniem.

Słowa uczą, a przykłady pociągają. Dlatego serdecznie dziękujemy biskupom, kapłanom, siostrom zakonnym, wiernym świeckim i wszystkim ludziom dobrej woli, którzy podjęli dar abstynencji nie tylko w sierpniu, ale także na cały czas przygotowań do Świątowych Dni Młodzieży oraz nadchodzącej 1050 rocznicy Chrztu Polski. Dziękujemy także terapeutom, lekarzom, nauczycielom, wychowawcom, animatorom, członkom grup, bractw, fundacji i stowarzyszeń oraz pracownikom instytucji publicznych, którzy każdego dnia w różnych rolach wypełniają piękną, choć tak trudną misję ochrony trzeźwości Narodu. Oby to wielkie zaangażowanie było zasiewem, który wyda stokrotny plon w przyszłości.

W naszych modlitwach polecajmy polskie dzieci i polskie rodziny, cały Kościół i naszą Ojczyznę wstawiennictwu Najświętszej Maryi Panny, Jasnogórskiej Pani i Królowej Narodu Polskiego.

Łomża, dnia 2 czerwca 2015 r.

+ Tadeusz Bronakowski
Przewodniczący Zespołu KEP
ds. Apostolstwa Trzeźwości

„JAN PAWEŁ II – PATRON RODZINY”

List Episkopatu Polski zapowiadający obchody XV Dnia Papieskiego
(11 października 2015 r.)

Drodzy Bracia i Siostry!

„Jan Paweł II – patron rodziny” to hasło XV Dnia Papieskiego, który będzie obchodzony już za tydzień, w niedzielę 11 października. Ustanowiony przez Konferencję Episkopatu Polski Dzień Papieski ma upamiętniać pontyfikat świętego papieża Polaka i upowszechniać jego nauczanie. Tegoroczne obchody zbiegają się z obradami Synodu Biskupów, który rozpoczyna się dzisiaj (4 października) w Rzymie, pod hasłem „Powołanie i misja rodziny w Kościele i w świecie współczesnym”. Dzień Papieski jawi się zatem jako wezwanie do refleksji nad rodziną oraz do wytrwałej modlitwy w jej intencji.

1. Małżeństwo i rodzina w Biblii

Liturgia słowa dzisiejszej niedzieli zawiera biblijne obrazy stanowiące podwaliny pod chrześcijańskie nauczanie o powołaniu mężczyzny i kobiety do bycia mężem i żoną, ojcem i matką. Autor natchniony w Księdze Rodzaju ukazuje mężczyznę, który czuje się nieszczęśliwy i samotny. Kard. Gianfranco Ravasi zauważa, że pierwszy człowiek chciałby mieć kogoś bliskiego, z kim mógłby spotkać się jak równy z równym. Bóg widzi, że „wszelka istota żywa” nie stanowi odpowiedniej pomocy dla mężczyzny. Podczas głębokiego snu Adama, Bóg stwarza kobietę. Tradycja żydowska zawarta w *Talmudzie* twierdzi, że kobieta nie została stworzona ze stóp mężczyzny, by jej nie szanował, ani z jego głowy – by ona nim rządziła. Została natomiast utworzona z boku mężczyzny i to od strony serca, aby być mu równą i kochaną. Adam zachwyca się istotą, którą dostrzega obok siebie. Dziękuje Bogu, że spełnił jego marzenie. Odtąd Adam i Ewa tworzą małżeństwo, stają się jednym ciałem. Z jedności pojmowanej przez pryzmat aktu płciowego płynie dobro i błogostawieństwo. Biblia, podchodząc pozytywnie do ludzkiej seksualności, widzi ją jako rzeczywistość stworzoną przez Boga dla dobra człowieka, która ma być realizowana wyłącznie w małżeństwie. Owa jedność ciał jest także wyrazem duchowej komunii osób – męża i żony – którą tworzą poprzez wspólnotę całego życia. Owocem zaś tej duchowo-cieleśnej wspólnoty jest dziecko (por. kard. G. Ravasi, Katecheza wygło-

szona w Warszawie dn. 17.04.2015 r.).

Pan Jezus w dzisiejszej Ewangelii, wobec pytań i zgłoszonych wątpliwości, potwierdza wyraźnie nierozzerwalność małżeństwa słowami: „Co więc Bóg złączył, tego człowiek niech nie rozdziela” (Mk 10,9).

2. Kontekst czasów obecnych

Pasterze Kościoła w Polsce z wielką uwagą obserwują zmiany społeczne dotyczące małżeństwo i rodzinę oraz warunki zewnętrzne, w których przychodzi egzystować rodzicom i ich dzieciom. Wiele osób wciąż doskonale rozumie istotę sakramentalnego małżeństwa i rolę rodziny w społeczeństwie. Niemniej jednak kryzys kulturowy i ideowy dotyczący człowieka odcisnął swe piętno na tradycyjnym wzorze małżeństwa i rodziny. Sceptycyzm dotyczący nierozzerwalnego i wiernego małżeństwa jest w wielu środowiskach tak wielki, że często unika się już używania pojęcia „małżeństwo”. Zastąpiły je określenia typu „bycie w związku”, „bycie partnerem” czy po prostu „bycie razem”. Trudno doszukiwać się w nich kategorii „trwałości” czy „wierności”.

Zaniepokojenie budzi wspólne zamieszkiwanie młodych ludzi bez ślubu kościelnego. Niejednokrotnie dzieje się to za przyzwoleniem rodziców i społeczeństwa. W ten sposób młodzi ludzie odcinają się od źródła Bożego błogosławieństwa, które jest związane z sakramentem małżeństwa.

Niebezpieczne z punktu widzenia dobra samych małżonków, jak i przyszłości Ojczyzny jawi się także odkładanie decyzji o zrodzeniu potomstwa na czas późniejszy, dawanie pierwszeństwa karierze zawodowej przed budowaniem szczęśliwej rodziny. Niezrozumiałe jest także ograniczanie się wyłącznie do jednego dziecka, w sytuacji gdy nie ma przeszkód do przyjęcia na świat kolejnych dzieci. Niepokoi także awersja do rodzin wielodzietnych. Z praktyki wynika, że w tych rodzinach proces dojrzewania społecznego jest o wiele bardziej owocny, a dzieci są szczęśliwsze. W dorosłym życiu licznemu rodzeństwu łatwiej wspierać starzejących się rodziców i być dla siebie wzajemnie pomocą.

Bolejemy nad tym, iż wiele rodzin nie realizuje swych marzeń o potomstwie ze względu na obawę o możliwość jego utrzymania. Bez-

względnie konieczna jest bardziej skuteczna prorodzinna polityka państwa i pomoc najuboższym rodzinom, zwłaszcza wielodzietnym.

Poważnym problemem jest także nieustanna propaganda ideologii *gender*. Wprowadza ona nie tylko zamęt w kwestiach etyczno-moralnych, ale również – co jest zdecydowanie poważniejsze – podważa sam akt stwórczy Boga. *Gender* uderza w decyzję Najwyższego o powołaniu do istnienia mężczyzny i kobiety jako osób równych sobie w godności i jednocześnie wzajemnie siebie potrzebujących oraz dopełniających się. Podejmowane przez nich odmienne role społeczne wynikają z innej struktury biologicznej oraz psychiczno-duchowej obydwojga. Nie ma nic złego w naukowym badaniu wspomnianych ról i zmian kulturowo-cywilizacyjnych dokonujących się na przestrzeni wieków. Warto jednak z całą stanowczością zaznaczyć, że przeciwstawianie sobie mężczyzny i kobiety oraz ukazywanie ich wzajemnej relacji jako dążenie do dominacji trzeba ocenić jako niebezpieczną drogę donikąd. Czynią tak m.in. niektóre nurty feministyczne. Szczęście płynące z małżeństwa kobiety i mężczyzny, radość z posiadania i wychowywania dzieci w rodzinie jest nie do pogodzenia z zasadami ideologii głoszącej konieczność nieustannej walki pomiędzy płciami.

Należy także poruszyć zagadnienie pozaustrojowego zapłodnienia *in vitro*, które jest niegodne człowieka, co podkreślił papież Franciszek na spotkaniu z lekarzami (Watykan, 15.11.2014). Trzeba podkreślić dobitnie, że każde ludzkie życie jest święte i jako takie powinno być przez wszystkich z radością przyjęte. Jednak nie każdy sposób jego poczęcia może być uznany za moralnie dopuszczalny. Po pierwsze, nie można określić procedury *in vitro* mianem leczenia niepłodności, gdyż nawet po urodzeniu dziecka tą metodą kobieta pozostaje bezpłodna. Człowiek nie powinien przychodzić na świat w wyniku zabiegów biotechnologicznych, lecz jako owoc miłości małżonków – ojca i matki. Zamiast promocji technologii *in vitro*, Kościół zachęca do korzystania z naturalnych metod leczenia niepłodności, które są godziwe z punktu widzenia moralnego, m.in. z naprotechnologii.

Nie ulega wątpliwości, że w dzisiejszych czasach potrzebne są zakrojone na dużą skalę poważne badania naukowe nad przyczynami niepłodności, która wydaje się być zjawiskiem narastającym. Nie można

wyłącznie leczyć skutków, nie znając prawdziwych przyczyn problemu przybierającego powoli rozmiar epidemii. Warto również zastanowić się nad ekonomicznym tłem wspomnianych zjawisk.

Z wielkim niepokojem obserwujemy rosnące przyzwolenie społeczne na promocję i używanie środków antykoncepcyjnych oraz wczesnoporonnych, które wyrządzają ogromne szkody duchowe i zdrowotne. Kościół zdecydowanie przestrzega przed stosowaniem pigułki „dzień po” i wzywa do zaprzestania jej dystrybucji. Wielką odpowiedzialność moralną biorą na siebie ci, którzy dopuścili ten środek do obrotu. W poszczególnych przypadkach może mieć ona działanie antykoncepcyjne lub wczesnoporonne. Jest ona niezwykle niebezpieczna szczególnie dla młodych kobiet ze względu na negatywne skutki zdrowotne mogące wystąpić po jej użyciu.

Mając na uwadze te niepokojące zjawiska i przeróżne zagrożenia, tym bardziej dziękujemy wszystkim małżeństwom i rodzinom, które budują swą teraźniejszość i przyszłość na fundamencie Ewangelii oraz nauczaniu Kościoła za świadectwo chrześcijańskiego życia, tak bardzo dzisiaj potrzebne!

3. Nauczanie św. Jana Pawła II

Ojciec Święty Franciszek podczas Mszy św. kanonizacyjnej określił św. Jana Pawła II mianem „papieża rodziny”. Pontyfikat Papieża Polaka był wielką promocją rodziny i obroną fundamentalnych wartości dotyczących ludzkiej cielesności, płciowości, seksualności, godności narzeczeństwa, sakramentalnego małżeństwa i rodziny otwartej na życie. W „Liście do rodzin” napisał: „*Pośród tych wielu dróg rodzina jest drogą pierwszą i z wielu względów najważniejszą. (...) A jeśli (...) człowiekowi brakuje rodziny, to jest to zawsze wyłom i brak nad wyraz niepokojący i bolesny, który potem ciąży na całym życiu. Tak więc Kościół ogarnia swą macierzyńską troską wszystkich, którzy znajdują się w takich sytuacjach, ponieważ dobrze wie, że rodzina spełnia funkcję podstawową*” (*List do rodzin*, nr 2).

Na polskiej ziemi, w Kaliszu w 1997 roku, św. Jan Paweł II powiedział: „ani na chwilę nie zapominajcie o tym, jak wielką wartością

jest rodzina. Dzięki sakramentalnej obecności Chrystusa, dzięki dobrowolnie złożonej przysiędze, w której małżonkowie oddają się sobie wzajemnie, rodzina jest wspólnotą świętą”. W Nowym Targu w 1979 roku modlił się, aby małżonkowie byli otwarci na dar potomstwa, aby rodzina polska była wierna świętemu prawu życia. Niczego ze swej aktualności nie straciły, a być może dzisiaj znaczą jeszcze więcej słowa, które padły w 1987 roku w Szczecinie: „Modlimy się gorąco (...) by rodzina była silna Bogiem, a kraj był silny rodziną, zdrową fizycznie i moralnie. Podstawą trwałości rodziny jest pogłębianie i odnawianie w Kościele (...) w jego sakramentach, świadomość znaczenia chrześcijańskiego małżeństwa, świadomość, której owocem jest trwanie, aż do śmierci”.

Przez wstawiennictwo św. Jana Pawła II – papieża rodziny – modlimy się wspólnie za wszystkie rodziny, aby silne Bogiem stawały się prawdziwymi domowymi Kościołami, gdzie przekazuje się i pielęgnuje wiarę.

4. Tegoroczny Dzień Papieski

Drodzy Bracia i Siostry!

Za tydzień, podczas XV już Dnia Papieskiego, będziemy słuchali słów św. Jana Pawła II i modlili się o świętość polskich małżeństw i rodzin, o otwartość na dar życia, o mądrość dla ustawodawców, odwagę dla samorządowców, aby wzmocnić rodzinę, od której zależy przyszłość Kościoła i Ojczyzny.

Będziemy mieli okazję wspomóc także dzieło, które od lat nazywane jest *żywym pomnikiem* Jana Pawła II. Fundacja „Dzieło Nowego Tysiąclecia” wspiera około 2500 młodych ludzi z całej Polski, głównie z rodzin wielodzietnych, zarówno duchowo, jak i materialnie, poprzez stypendia. Dzięki ofiarności Polaków w kraju i poza jego granicami mogą oni realizować swoje aspiracje edukacyjne. W duchu wartości, którym służył Święty Papież, stypendyści pragną dobrze przygotować się do zadań czekających ich w dorosłym życiu. Tę inicjatywę Kościoła w Polsce św. Jan Paweł II określił jako pomnik najbliższy jego sercu. Tym bardziej zachęcamy do wspierania jej modlitwą, dobrym słowem, cierpieniem i ofiarą. W przyszłą niedzielę podczas kwesty przy kościołach i w miej-

scach publicznych będziemy mogli wesprzeć materialnie ten wyjątkowy pomnik wdzięczności budowany Świętemu Papieżowi. Wierzmy, że stypendyści będą w przyszłości świadkami wartości rodziny i obrońcami jej godności w myśl nauczania św. Jana Pawła II.

Na czas przeżywania XV Dnia Papieskiego i podejmowania trudu odnowy polskiej rodziny udzielamy wszystkim pasterskiego błogosławieństwa.

Podpisali: Pasterze Kościoła katolickiego w Polsce
obecni na 369. Zebraniu Plenarnym
Konferencji Episkopatu Polski w Warszawie
w dniu 10 czerwca 2015 r.

Koszalin, dnia 21 września 2015 r.
Znak: A 20 – 4/15

KOMUNIKAT PREZYDIUM KONFERENCJI EPISKOPATU POLSKI WS. UCHODźCÓW

1. „Byłem głodny, a daliście Mi jeść; byłem spragniony, a daliście Mi pić; byłem przybyszem, a przyjęliście Mnie (Mt 25,35). Tymi słowami Jezus Chrystus wzywa każdego z nas – szczególnie w obecnym czasie, gdy tak wielu uchodźców przeżywa dramat wojen i niebezpieczeństwa utraty życia – do przyjęcia im z pomocą, do chrześcijańskiej gościnności.
2. Przede wszystkim prosimy o modlitwę w intencji pokoju na świecie oraz w intencjach uchodźców, którzy opuścili swoją ojczyznę, aby uchronić własne życie i życie swoich dzieci. Pamiętajmy przed Bogiem także o tych, którzy opiekują się osobami zmuszonymi do przesiedlenia się.
3. Naszej modlitwie powinno towarzyszyć czynne zaangażowanie. Przede wszystkim potrzeba działań dalekowzrocznych, mających na celu „eliminowanie przyczyn, które powodują, że całe społeczeństwa

ją swoją rodzimą ziemię, zmuszane do tego przez wojny i nędzę” (Franciszek, Orędzie na światowy dzień migranta i uchodźcy, 2015 r.). Główny wysiłek świata powinien zmierzać w kierunku wygaszenia konfliktów, na skutek których ludzie są zmuszeni ratować się ucieczką z własnego kraju. Dlatego konieczna jest pomoc tym, którzy cierpią z powodu wojen w krajach ich pochodzenia.

Dzięki ofiarności polskich katolików udało się dotąd pomóc uchodźcom m.in. w Sudanie, Nigerii, Egipcie, Libanie, Syrii oraz w Iraku. Od 2009 roku polscy biskupi organizują w swoich diecezjach zbiórki funduszy na pomoc uchodźcom, z której korzystają nie tylko chrześcijanie. Wyrażamy wdzięczność katolikom w Polsce, którzy w samym tylko 2014 r. przekazali ponad 5 mln zł. na pomoc uchodźcom. Dzięki temu wsparciu objęto pomocą kilkaset tysięcy osób potrzebujących. Przykładem konkretnych działań są kuchnie prowadzone przez instytucje kościelne w Syrii i w Iraku, które wydają dziennie kilka tysięcy posiłków lub utrzymywane obozy dla uchodźców. Z polecenia Konferencji Episkopatu Polski pomoc uchodźcom w miejscu ich przebywania (poza Polską) prowadzi Papieskie Stowarzyszenie – Pomoc Kościołowi w Potrzebie.

4. Gdy chodzi o konkretną pomoc uchodźcom w Polsce, to nie ulega wątpliwości, że główna inicjatywa i odpowiedzialność spoczywa na barkach władzy świeckiej. Ona jest stroną zapraszającą. Ona też z tego tytułu powinna zagwarantować kontrolę, bezpieczeństwo i podstawowe świadczenia dla uchodźców. Strona kościelna nie wyobraża sobie działania w tej materii na własną rękę, bez współpracy z władzami świeckimi. Jasno to wyraził papież Franciszek w Orędziu na światowy dzień migranta i uchodźcy, 2015 r.): „Ruchy migracyjne nabrały wszak tak wielkich rozmiarów, że tylko systematyczna i konkretna współpraca, w którą włączyłyby się państwa i organizacje międzynarodowe, może być w stanie skutecznie je uregulować i nimi pokierować”.

Ze strony Kościoła katolickiego w naszym kraju odpowiedzialną za to przedsięwzięcie powinna być Caritas Polska. Natomiast na terenie poszczególnych diecezji – za zgodą biskupa diecezjalnego – koordynację zadań związanych z pomocą uchodźcom powinna przejąć Caritas diecezjalna, która dysponuje Parafialnymi Zespołami Caritas. W celu uniknięcia ewentualnych błędów, Caritas Polska skontaktuje się z Caritas tych

krajów, które już przyjęły uchodźców, aby skorzystać z ich doświadczenia.

Kościół katolicki w Polsce – w sposób szczególnie w Roku Miłosierdzia wezwany do świadczenia pomocy innym ludziom – z całą pewnością zrobi dla uchodźców wszystko, co w jego mocy, aby ulżyć ich dramatycznej sytuacji. Nie zapominamy bowiem o tym, że my sami byliśmy uchodźcami i gośćmi w obcych krajach i ostatecznie jesteśmy tylko „gośćmi” na tej ziemi (Ps 39,13; 119,19).

Abp Stanisław Gądecki
Metropolita Poznański
Przewodniczący KEP

Abp Marek Jędraszewski
Metropolita Łódzki
Zastępca Przewodniczącego KEP

Bp Artur G. Miziński
Sekretarz Generalny KEP

WYCHOWYWAĆ DO PEŁNI CZŁOWIECZEŃSTWA

List Pasterski Episkopatu Polski z okazji V Tygodnia Wychowania 13-19 września 2015 r.

*Umiłowani w Chrystusie Panu, Siostry i Bracia,
Drodzy Rodzice, Nauczyciele i Wychowawcy,
Droga Młodzieży, Kochane Dzieci!*

Z woli Bożej Opatrzności wchodzimy w nowy rok szkolny. Dla jednych będzie on początkiem nowego etapu życia, dla innych kontynuowaniem zdobywania wiedzy o człowieku, świecie i Bogu. Wszystkich, a zwłaszcza rodziców i wychowawców, zachęcamy do refleksji nad wszechstronną formacją człowieka. Temu zagadnieniu będzie poświęcony V Tydzień Wychowania, który rozpoczniemy w przyszłą niedzielę, 13 września. Przykładem całościowego wychowania człowieka jest działalność

św. Jana Bosko (1815-1888), założyciela rodziny salezjańskiej, którego dwusetna rocznica urodzin przypada w tym roku. Zaproponował on system wszechstronnego wychowania młodego człowieka, przygotowując dzieci i młodzież do uczestnictwa w życiu społecznym, zawodowym i kulturalnym. Uczył także świadomego podejmowania zadań chrześcijańska w świecie współczesnym. Ks. Jan Bosko – jak podkreślił ostatnio papież Franciszek – „dał metodę wychowawczą na dzisiejsze czasy” (*List do Przełożonego Generalnego Salezjanów, 24 czerwca 2015 r.*).

1. Jezus Chrystusa drodze

W Ewangelii według św. Marka, którą przed chwilą usłyszeliśmy, jest przedstawiona scena uzdrowienia człowieka głuchoniemego. Zdumieni świadkowie tego wydarzenia skomentowali je jednoznacznie: „Dobrze uczynił wszystko” (Mk 7, 37). Opinię tę możemy odnieść do całego życia i działania Jezusa Chrystusa, który właśnie dobro człowieka uczynił celem swojej zbawczej działalności. W pojęciu dobra mieści się zarówno troska o kondycję fizyczną, jak i duchową. Chrystus przyszedł bowiem po to, aby człowiek miał życie i to w całej pełni.

W drugim czytaniu słyszeliśmy, jak św. Jakub Apostoł oddaje zasadę obowiązującą wszystkich chrześcijan: w wierze nie można dokonywać żadnych rozróżnień ze względu na osoby, ich status, pochodzenie, wygląd czy pozycję społeczną. Każdy człowiek jest równy przed Panem Bogiem, który pragnie pełnego rozwoju człowieka, oferując mu zarówno określone wartości, jak i sposoby ich realizowania. Wskazówki te można znaleźć w bogatej tradycji, praktyce i nauce Kościoła, jak to uczynił św. Jan Bosko. Jego wychowankowie nie wahali się podejmować stawianych im wyzwań, by przeżywać życie radośnie, a jednocześnie odpowiedzialnie, doświadczać jego pełni i w konsekwencji osiągnąć szczęście.

Najbardziej istotne w wychowaniu ku pełni człowieczeństwa jest jednak to, by na drodze własnego rozwoju chcieć i umieć przyjąć Jezusa. On jest Tym, który wyzwala i uzdrawia, On troszczy się o dobra materialne i dobro duchowe, o życie doczesne i wieczne, aby dać każdemu człowiekowi szansę uczestnictwa w pełni życia.

2. W służbie rozwoju pełnego człowieka

Zarówno myśl, jak i praktyka wychowawcza, która zakłada pełny rozwój

człowieka, jest wciąż pielęgnowana w Kościele. Święty Jan Bosko zawarł swoje zasady w trzech pojęciach: rozum, religia i miłość wychowawcza. Całej formacji nadał zaś kierunek prewencyjny, czyli zapobiegawczy.

Niestety, dzisiaj dostrzegamy niebezpieczną tendencję odchodzenia w wychowaniu od trwałego i sprawdzonego systemu wartości. Wybiórcze przyjmowanie zasad moralnych wprowadza człowieka w stan życiowej niepewności i zagubienia i prowadzi do chaosu. To z kolei uniemożliwia jego pełny rozwój i zatrzymuje uwagę jedynie na namiastkach szczęścia, na zaspokajaniu przyziemnych potrzeb, nie zawsze koniecznych do życia. Tymczasem dla człowieka, zwłaszcza młodego, ważne jest poczucie stabilności i bezpieczeństwa, potrzebne jest mądre towarzyszenie mu oraz stawianie wyzwań na miarę jego pragnień i ideałów. Młody człowiek potrzebuje roztropnej korekty zachowań, świadomości, że w poszukiwaniu swojej życiowej drogi nie jest zdany tylko na siebie samego. Niezależnie od głoszonych dzisiaj fałszywych twierdzeń o samowystarczalności, młody człowiek wciąż potrzebuje przewodników, mistrzów, autorytetów i wiarygodnych świadków, żyjących wartościami.

- a) Rola rozumu w wychowaniu
- b) Rozumne wychowanie przejawia się w postawach wyrozumiałości, cierpliwego dialogu, mądrego rozwiązywania zaistniałych konfliktów, jak również w poszukiwaniu wartości pociągających młodego człowieka. Dzisiaj obserwujemy niepokojący wzrost działań wychowawczych, w których neguje się wszelki rodzaj wysiłku, mądrej dyscypliny, a przyzywała się na spełnianie zachcianek dziecka. W tym kontekście rozum jawi się jako czynnik wprowadzający potrzebną równowagę.

b) Znaczenie religii w wychowaniu

Religia jest uznaniem prawdy o zdolności otwierania się człowieka na Boga. Uwzględnianie jej w procesie wychowawczym ukierunkowuje na prawdę i dobro oraz pozwala człowiekowi na trafny wybór wartości. Według św. Jana Bosko, głębokie zjednoczenie z Panem Jezusem wyzwala człowieka od lęku przed złem i śmiercią, obdarza niezbędną siłą do zmagania o dojrzałą wiarę, zdolną do obrony osobistych przekonań religijnych.

W otwieraniu się na Boga wielkie znaczenie ma modlitwa, życie sakramentalne, liturgia, a także aktywna obecność we wspólnocie kościelnej. Dlatego filarami wychowania ku pełni człowieczeństwa są: Eucharystia, pokuta, nabożeństwo do Matki Bożej i miłość do Kościoła.

Obecność religii w procesie wychowawczym nadaje mu o wiele głębszy sens. Od 25 lat wszechstronnemu wychowaniu dzieci i młodzieży służy między innymi katecheza w szkole. To właśnie praca dydaktyczna katechetów stanowi nieocenioną pomoc w realizowaniu zadań wychowawczych szkoły.

c) Istota miłości wychowawczej

To miłość pobudza i mobilizuje wychowawców do oddania się dobru wychowanków. Sprawia, że są oni gotowi do poświęceń i trudów, nie bacząc na pojawiające się przeciwności. Święty Jan Bosko mówił do swoich wychowanków: „Dla was żyję, dla was pracuję, dla was jestem gotowy oddać moje życie”. Tak też było. To dla młodzieży tworzył oratoria, szkoły, wydobywał zagubionych z więzień i przygotowywał ich do wejścia w życie społeczne, zawodowe i kulturalne.

Niezwykle istotne jest, aby wspólnota, w której wzrasta młody człowiek, była przeniknięta klimatem miłości, stając się w pewien sposób jego rodziną. Człowieka można wychować tylko wtedy, gdy znajdzie on przyjazne i pełne miłości środowisko. Wychowankowie powinni mieć świadomość, że są kochani, dlatego powiedzenie św. Jana Bosko, że „wychowanie jest sprawą serca”, wciąż inspiruje i wskazuje właściwy kierunek działań wychowawczych.

Dzisiaj obserwuje się w wychowaniu tak rodzinnym, jak i szkolnym pewien rodzaj deficytu miłości, a sama miłość jest poddawana wielorakim próbom. Propozycja wychowywania w miłości i przez miłość jest więc wciąż potrzebną, a nawet pilnym zadaniem. Tylko miłość jest w stanie wydobyć z człowieka to, co najbardziej piękne i szlachetne.

3. Potrzeba wychowania do pełni człowieczeństwa

Spośród zagrożeń, jakie pojawiają się w naszych czasach, najbardziej niebezpieczne wydają się te, które promują wybiórcze, fragmentaryczne spojrzenie na wychowanie. Akcentowanie kwestii ekonomicznych i ograniczanie zainteresowań do przyjemności, pomijając sferę duchową człowieka, zmierza do jego niepełnego wychowania.

Przed rodzicami, nauczycielami, katechetami i duszpasterzami pojawia się zatem pilne zadanie troski o wszechstronne wychowanie, prowadzące do pełni i piękna życia. Zwracamy się więc do Was z gorącym apelem, abyście podjęli trud całościowego wychowania człowieka. Pamiętamy, z jaką aprobatą ze strony samych młodych spotkało się zdanie wypowiedziane przez św. Jana Pawła II: „Musicie od siebie wymagać, nawet gdyby inni od was nie wymagali” (Częstochowa, 18 czerwca 1983 r.). Wychowanie bez wyrzeczeń, poświęcenia i ducha ofiarności, bez stawiania wymagań nie osiągnie celu, jakim jest ukształtowanie pełnego człowieczeństwa.

Zachęcamy wszystkich, by na miarę swoich możliwości włączyli się w przeżywanie tegorocznego Tygodnia Wychowania. Pamiętajmy przede wszystkim o osobistej i wspólnotowej modlitwie za wychowawców i wychowanków. Bierzmy udział w spotkaniach i konferencjach poświęconych wychowaniu. Odważnie podejmujmy refleksję nad wychowaniem, jakie dokonuje się w naszych rodzinach, szkołach i parafiach. Szukajmy przy tym sposobów wzajemnej współpracy. Wspierajmy cenne przedsięwzięcia służące wychowaniu młodzieży, jak oratoria, świetlice czy inne.

Na piękny i odpowiedzialny trud wychowywania do pełni człowieczeństwa wszystkim z serca błogosławimy i polecamy Maryi, Wychowawczyni Syna Bożego.

Podpisali: Kardynałowie, Arcybiskupi i Biskupi
obecni na 369. Zebraniu Plenarnym
Konferencji Episkopatu Polski w Warszawie
w dniu 10 czerwca 2015 r.
Koszalin, dnia 21 sierpnia 2015 r.
Znak: A 20 – 3/15

BISKUP DIECEZJALNY

DEKRET

ustanowienia rzymskokatolickiej parafii wojskowo-cywilnej pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Czarnem

Ku chwale Boga Wszechmogącego, ku pożytkowi Kościoła św. i dla dobra duchowego wiernych miasta Czarnem, rozporządzam i czynię wiadomym wszystkim, których to dotyczy:

§ 1

Mając na uwadze racje duszpastersko-administracyjne diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej, po wysłuchaniu zdania Rady Kapłańskiej oraz po zawarciu umowy z J.E. Biskupem Polowym Wojska Polskiego Józefem Guzdkiem, niniejszym – na mocy kan. 515 § 2 KPK – przy kościele pomocniczym pw. św. Józefa Oblubieńca Najświętszej Maryi Panny w Czarnem ustanawiam parafię wojskowo-cywilną pod wezwaniem Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Czarnem.

§ 2

Parafia wojskowo-cywilna powstaje na bazie dotychczasowej parafii pod wezwaniem Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Czarnem. Terytorium parafii nie ulega zmianie, natomiast na mocy umowy z Ordynariatem Polowym, istniejąca diecezjalna parafia terytorialna zostaje połączona z nowoutworzoną wojskową parafią personalną w Czarnem.

§ 3

Kościółem parafialnym nowej parafii będzie kościół pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Czarnem.

§ 4

Plebania i Urząd Parafialny będą znajdowały się w Czarnem, przy al. św. Józefa 3.

§ 5

Parafia wojskowo-cywilna będzie funkcjonowała w oparciu o umowę zawartą przez Biskupa Polowego Wojska Polskiego i Biskupa

Koszalińsko-Koło-brzeskiego. Duszpasterstwo dla wiernych części cywilnej będzie prowadzone w oparciu o Kodeks Prawa Kanonicznego i prawo partykularne diecezji koszalińsko-koło-brzeskiej.

§ 6

Obowiązek utrzymania kościoła parafialnego i budynków parafialnych oraz personelu kościelnego (księdza wikariusza i innych pracowników) spoczywa na parafii.

§ 7

Proboszczem parafii wojskowo-cywilnej będzie każdorazowy proboszcz parafii wojskowej i kapelan Garnizonu Czarne, którego Biskup Koszalińsko-Koło-brzeski będzie mianował proboszczem części cywilnej parafii zgodnie z przepisami prawa kanonicznego.

§ 8

Proboszcz nowej parafii będzie używał pieczęci z wizerunkiem tytułu kościoła parafialnego i napisem w otoku: Rzymskokatolicka parafia wojskowo-cywilna pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Czarnem.

§ 9

Parafia będzie korzystać z komunalnego cmentarza grzebalnego w Czarnem i z innych sąsiednich cmentarzy.

§ 10

Parafia wojskowo-cywilna w Czarnem będzie należała do dekanatu Czarne, a w części wojskowej do dekanatu Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych.

§ 11

Tekst niniejszego dekretu należy opublikować w kościele parafialnym pw. Wniebowzięcia NMP w Czarnem, w kościele pomocniczym pw. św. Józefa Oblubieńca NMP w Czarnem i w kościołach filialnych przez odczytanie w dwie najbliższe niedziele po jego otrzymaniu i wywieszenie na tablicy ogłoszeń tychże kościołów przez okres dwóch miesięcy.

Dekret wchodzi w życie z dniem 1 sierpnia 2015 r.

Dan w Koszalinie we wspomnienie Najświętszej Maryi Panny z Góry Karmel
dnia 16 lipca RP 2015
Znak: LC 3 - 8/15

+ Edward Dajczak
Biskup Koszalińsko-Koło-brzeski

ks. dr Wacław Łukasz
Kancelarz Kurii

DEKRET utworzenia Muzeum Diecezjalnego w Koło-brzegu

W trosce o zachowanie i udostępnienie społeczeństwu kościelnego dziedzictwa historyczno-kulturowego, w myśl Konstytucji o Świętej Liturgii Soboru Watykańskiego II *Sacrosanctum Concilium* z dnia 4.12.1963 r., rozdz. VII, dokumentu Papieskiej Komisji ds. Kościelnych Dóbr Kultury *Necessità e urgenza* z dnia 8.12.1999 r. oraz art. 25 Konkordatu między Stolicą Apostolską i Rzeczpospolitą Polską z dnia 28 lipca 1993 r., niniejszym powołuję z dniem 1 września 2015 r.

Muzeum Diecezjalne w Koło-brzegu.

Do zadań tej placówki diecezjalnej należy gromadzenie, konserwacja i eksponowanie zabytkowych przedmiotów sztuki kościelnej.

Siedzibą Muzeum Diecezjalnego będzie masyw wieżowy Bazyliki pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Koło-brzegu przy ul. Katedralnej 25.

Muzeum Diecezjalne w swojej działalności będzie kierowało się

przepisami Kodeksu Prawa Kanonicznego, stosownymi Instrukcjami Stolicy Apostolskiej, Statutem Muzeum oraz Regulaminem wewnętrznym jak również zasadami muzealnictwa.

Dan w Koszalinie we wspomnienie św. Bernarda, opata i doktora Kościoła
dnia 20 sierpnia RP 2015

Znak: B 36 - 1/15

+ Edward Dajczak
Biskup Koszalińsko-Kołobrzeski

Ks. Kazimierz Klawczyński
Wiccekanclerz Kurii

DEKRET

W nawiązaniu do komunikatu Nuncjatury Apostolskiej w Polsce z dnia 19 września 2015 r., N. 5969/15, oraz pisma Jego Ekscelencji Księdza Arcybiskupa Celestino Migliore, Nuncjusza Apostolskiego w Polsce z dnia 14 września 2015 r., Prot. N. 5969/15, które powiadamiają Kościół w Polsce i Księdza Biskupa o przyjęciu przez Ojca Świętego Franciszka rezygnacji z pełnienia posługi biskupa pomocniczego diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej i o przeniesieniu Go na emeryturę, niniejszym – z dniem 20 września 2015 r. – zwalnim Waszą Ekscelencję z obowiązków mojego wikariusza generalnego.

Bardzo dziękuję Księdzu Biskupowi za to, że z dużym poświęceniem, zaangażowaniem i kompetencją spełniał obowiązki wynikające z tego urzędu.

Jednocześnie, mając na uwadze ogromne doświadczenie Księdza Biskupa oraz Jego gotowość do dalszej współpracy dla dobra Kościoła koszalińsko-kołobrzeskiego, razem z Nuncjuszem Apostolskim w Polsce, chciałbym prosić Księdza Biskupa, aby – stosownie do sił i zdrowia – wspomagał mnie nadal swoją posługą i radą.

Na dalszą posługę duszpasterską życzę Waszej Ekscelencji wszelkich łask Bożych oraz zdrowia i siły i z serca błogosławię.

Dan w Koszalinie w sobotę po święcie św. Stanisława Kostki
dnia 19 września RP 2015
Znak: PC 15 - 2/15

+ Edward Dajczak
Biskup Koszalińsko-Kołobrzeski

ks. dr Wacław Łukasz
Kanclerz Kurii

ZWOLNIENIA I NOMINACJE

ZWOLNIENI:

z obowiązków wikariusza:

- 30.06.2015 br. Andrzej BOCHYŃSKI OFMCap z parafii pw. św. Antoniego Padewskiego w Pile
- 30.06.2015 o. Tomasz WOŁOSZYN OFMCap z parafii pw. św. Antoniego Padewskiego w Wałczu
- 31.07.2015 ks. Krzysztof KARWASZ z parafii pw. Niepokalanego Poczęcia NMP w Koszalinie
- 31.07.2015 Paweł WOJTALEWICZ z parafii pw. św. Ignacego z Loyoli w Koszalinie
- 24.08.2015 ks. Ernest KUTWIN z parafii pw. NMP Królowej Polski w Pile
- 24.08.2015 ks. Marcin WIŚNIEWSKI z parafii pw. Narodzenia NMP w Białogardzie
- 24.08.2015 ks. Tomasz ZABIELSKI z parafii św. Kazimierza w Koszalinie
- 24.08.2015 ks. Łukasz BIKUN z parafii pw. NMP Królowej Różańca Świętego w Słupsku
- 24.08.2015 ks. Roman MAZIEC z parafii pw. NMP Wspomożenia Wiernych w Pile
- 24.08.2015 ks. Krzysztof STEFAN z parafii w Kaliszu Pomorskim
- 24.08.2015 ks. Dariusz STACHULA z parafii pw. Wniebowzięcia NMP w Sławnie
- 24.08.2015 ks. Piotr FLIS z parafii pw. św. Jana Kantego w Słupsku
- 24.08.2015 ks. Michał HORYD z parafii pw. MB Saletyńskiej w Trzciance

24.08.2015 ks. TOMASZ KMIECIK z parafii pw. św. Wojciecha w Kołobrzegu
 24.08.2015 ks. Piotr KOZŁOWSKI z parafii pw. Najświętszego Zbawiciela w Ustce
 24.08.2015 ks. Wojciech KOLARZ z parafii pw. NMP Gwiazdy Morza w Ustce
 24.08.2015 ks. Marcin KOŚCINIŃSKI z parafii pw. św. Faustyny Kowalskiej w Słupsku
 24.08.2015 ks. Jarosław KUBICKI z parafii w Sianowic
 24.08.2015 ks. Dariusz LEŚNIEWSKI z parafii pw. Wniebowzięcia NMP w Kołobrzegu
 24.08.2015 ks. Marcin LIPNICKI z parafii pw. Wniebowzięcia NMP w Kołobrzegu
 24.08.2015 ks. Bartłomiej PAJĄK z parafii pw. św. Józefa Oblubieńca NMP w Słupsku
 24.08.2015 ks. Wojciech PANEK z parafii pw. NMP Królowej Różańca Świętego w Słupsku
 24.08.2015 ks. Marcin PIOTROWSKI z parafii pw. św. Wojciecha w Koszalinie
 24.08.2015 ks. Andrzej POPIOŁEK z parafii w Skrzatuszu
 24.08.2015 ks. Piotr ŚWIĄTKOWSKI z parafii w Gościnie
 24.08.2015 ks. Piotr ŚMIECHURA z parafii w Sławoborzu
 24.08.2015 ks. Grzegorz TOPORKIEWICZ z parafii pw. Zmartwychwstania Pana Naszego Jezusa Chrystusa w Drawsku Pomorskim
 24.08.2015 ks. Łukasz KWIATKOWSKI z parafii pw. św. Ignacego z Loyoli w Koszalinie
 24.08.2015 ks. Zbigniew OLKOWKI z parafii w Okonku
 24.08.2015 ks. Mirosław ZAWIŚLAK z parafii w Biesiekierzu
 24.08.2015 ks. Mariusz GUBOW z parafii pw. MB Nicustającej Pomocy w Świdwinie
 24.08.2015 ks. Dariusz PĘCZAK z parafii pw. Niepokalanego Poczęcia NMP w Połczynie-Zdroju
 24.08.2015 ks. Piotr ZIELIŃSKI z parafii pw. Ducha Świętego w Koszalinie
 30.08.2015 ks. Przemysław HAUSZ z parafii pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Białogardzie

30.09.2015 o. Rafał WOJCIECHOWSKI OFMConv. z parafii pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Koszalinie

z obowiązków proboszcza:

20.06.2015 ks. Jerzy WOREK SDB z parafii pw. św. Jana Bosko w Pile
 30.06.2015 ks. Ireneusz MARARASZKIEWICZ z parafii pw. Niepokalanego Poczęcia NMP w Połczynie-Zdroju
 01.07.2015 o. Marek SKWARŁO OFMCap z parafii pw. św. Antoniego Padewskiego w Pile
 31.07.2015 ks. Kazimierz SERAFIN z parafii pw. św. Michała Archanioła w Jastrowiu
 31.07.2015 ks. Jacek POPŁAWSKI z parafii w Kwakowie
 31.07.2015 ks. Józef DOMIŃCZAK z parafii w Czarnem
 31.07.2015 ks. Mirosław RUSZKOWSKI z parafii w Lipiu
 31.07.2015 ks. Janusz KŁOPOT z parafii pw. NMP Królowej Polski w Pile dla jej części cywilnej

z obowiązków koordynatora do spraw funduszy:

30.06.2015 ks. Jacek ŚWIĘSZKOWSKI

z pełnienia pomocy duszpasterskich:

20.08.2015 ks. Stefan MALICZEWSKI z parafii pw. Ducha Świętego w Koszalinie
 24.08.2015 ks. Zdzisław DMUCHAŁA z parafii pw. św. Jacka w Słupsku

z obowiązków dyrektora Centrum Edukacyjno-Formacyjnego Diecezji Koszalińsko-Kołobrzesckiej:

31.07.2015 ks. dr Andrzej WACHOWICZ

z obowiązków dyrektora Ośrodka Charytatywnego dla Dzieci i Młodzieży pw. Aniołów Stróżów w Kołobrzegu:

24.08.2015 ks. Piotr POPŁAWSKI

z obowiązków dyrektora Domu Księży Emerytów w Kołobrzegu:

24.08.2015 ks. Jerzy KNAP

z obowiązków rektora kościoła pw. Niepokalanego Poczęcia NMP w Kołobrzegu należącego do Domu Księżych Emerytów w Kołobrzegu:

24.08.2015 ks. dr Jerzy CHEĆCIŃSKI

z funkcji dziekana:

30.06.2015 ks. Ireneusz MARARASZKIEWICZ w dekanacie Połczyn-Zdrój

z obowiązków wicedziekana:

31.07.2015 ks. Jacek POPLAWSKI z dekanatu Słupsk-Zachód

z obowiązków ojca duchownego w WSD:

30.06.2015 ks. Wacław GRĄDAŁSKI

z obowiązków dekanalnego ojca duchownego:

01.07.2015 o. Marek SKWARŁO OFMCap z dekanatu Piła

z pracy w diecezji:

21.06.2015 ks. Jerzy WOREK SDB

MIANOWANI:

neoprezbiterzy:

25.08.2015 ks. Konrad ROGALA w parafii pw. św. Kazimierza w Koszalinie

25.08.2015 ks. Grzegorz SZYMANOWSKI w parafii pw. św. Wojciecha w Koszalinie

25.08.2015 ks. Michała WIŚNIEWSKI w parafii pw. św. Józefa Oblubieńca NMP w Słupsku

wikariuszem:

01.07.2015 br. Łukasz KOPEĆ OFMCap w parafii pw. św. Antoniego Padewskiego w Pile

01.07.2015 br. Sebastian MAJCHER OFMCap w parafii pw. św. Antoniego Padewskiego w Wałczu

25.08.2015 ks. Ernest KUTWIN w parafii pw. Wniebowzięcia NMP w Sławnie

25.08.2015 ks. Marcin WIŚNIEWSKI w parafii pw. Ducha Świętego w Koszalinie

25.08.2015 ks. Tomasz ZABIELSKI w parafii pw. Narodzenia NMP w Białogardzie

25.08.2015 ks. Łukasz BIKUN w parafii pw. św. Jana Kantego w Słupsku

25.08.2015 ks. Mariusz BORCZ w parafii w Okonku

25.08.2015 ks. Krzysztof STEFAN w parafii pw. NMP Królowej Różańca Świętego w Słupsku

25.08.2015 ks. Dariusz STACHULA w parafii pw. NMP Wspomożenia Wiernych w Pile

25.08.2015 ks. Piotr FLIS w parafii pw. Wniebowzięcia NMP w Kołobrzegu

25.08.2015 ks. Michała HORYD w parafii w Sławoborzu

25.08.2015 ks. Tomasz KMIECIK w parafii Najświętszego Zbawiciela w Uście

25.08.2015 ks. Piotr KOZŁOWSKI w parafii pw. Ducha Świętego w Koszalinie

25.08.2015 ks. Wojciech KOLARZ w parafii w Skrzatuszu

25.08.2015 ks. Marcin KOŚCIŃSKI w parafii Niepokalanego Poczęcia NMP w Koszalinie

25.08.2015 ks. Jarosław KUBICKI w parafii pw. św. Faustyny Kowalskiej w Słupsku

25.08.2015 ks. Dariusz LEŚNIEWSKI w parafii w Biesiekierzu

25.08.2015 ks. Marcin LIPNICKI w parafii w Sianowie

25.08.2015 ks. Bartłomiej PAJĄK w parafii pw. św. Wojciecha w Kołobrzegu

25.08.2015 ks. Wojciech PANEK w parafii pw. Wniebowzięcia NMP w Kołobrzegu

25.08.2015 ks. Marcin PIOTROWSKI w parafii pw. NMP Królowej Polski w Pile

25.08.2015 ks. Andrzej POPIOŁEK w parafii pw. NMP Gwiazdy Morza w Uście

25.08.2015 ks. Piotr ŚWIĄTKOWSKI w parafii pw. NMP Królowej Różańca Świętego w Słupsku

25.08.2015 ks. Piotr ŚMIECHURA w parafii w Kaliszu Pomorskim

25.08.2015 ks. Grzegorz TOPORKIEWICZ w parafii pw. św. Ignacego z Loyoli w Koszalinie

25.08.2015 ks. Łukasz KWIATKOWSKI w parafii pw. MB Nicustającej Pomocy w Świdwinie

- 25.08.2015 ks. Zbigniew OLKOWSKI w parafii pw. Zmartwychwstania Pana Naszego Jezusa Chrystusa w Drawsku Pomorskim
 25.08.2015 ks. Mirosław ZAWIŚLAK w parafii pw. MB Nicustającej Pomocy w Świdwinie
 25.08.2015 ks. Mariusz GUBOW w parafii w Gościnie
 31.08.2015 ks. Przemysław HAUSZ w parafii w Okonku

proboszczem:

- 02.06.2015 ks. Piotr POPLAWSKI w parafii w Charzynie
 21.06.2015 ks. Dariusz PRESNAL SDB w parafii pw. św. Jana Bosko w Pile
 01.07.2015 o. Tomasz WOŁOSZYN OFMCap w parafii pw. św. Antoniego Padewskiego w Pile
 01.07.2015 ks. dr Antoni KŁOSKA w parafii pw. Niepokalanego Poczęcia NMP w Połczynie-Zdroju
 01.08.2015 ks. Włodzimierz SKOCZEŃ w parafii w Czarnem
 01.08.2015 ks. dr Andrzej WACHOWICZ w parafii pw. św. Michała Archanioła w Jastrowiu
 01.08.2015 ks. Krzysztof KARWASZ w parafii w Kwakowie
 01.08.2015 ks. Jacek POPLAWSKI w parafii pw. NMP Królowej Polski w Pile
 01.08.2015 ks. Józef DOMIŃCZAK w parafii pw. św. Jacka w Słupsku
 01.08.2015 ks. Dariusz PĘCZAK w Lipiu

administratorem parafii:

- 01.08.2015 ks. Krzysztof KOWAL w parafii w Gwieździnie

ekonomem diecezjalnym:

- 01.07.2015 ks. Jacek ŚWIĘSZKOWSKI na okres pięciu lat

referentem do spraw ekonomicznych w Kurii Biskupiej w Koszalinie:

- 13.07.2015 ks. Grzegorz SZEWCZAK

dyrektorem Ośrodka Charytatywnego dla Dzieci i Młodzieży pw. Aniołów Stróżów w Kołobrzegu:

- 25.08.2015 ks. Roman MAZIEC

dyrektorem Centrum Edukacyjno-Formacyjnego Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeszkiej:

- 01.08.2015 ks. Paweł WOJTALEWICZ

dyrektorem Ośrodka Charytatywnego Caritas Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeszkiej St. Liborius w Ostrowcu:

- 26.08.2015 ks. Piotr SZCZEPANIUK na okres pięciu lat

dyrektorem Wydziału Katechetycznego Kurii Biskupiej w Koszalinie:

- 01.09.2015 ks. dr Radosław MAZUR

dyrektorem Domu Księży Emerytów w Kołobrzegu:

- 25.08.2015 ks. Piotr ZIELIŃSKI

dyrektorem Muzeum Diecezjalnego w Kołobrzegu:

- 25.08.2015 ks. Piotr ZIELIŃSKI

rektorem kościoła pw. Niepokalanego Poczęcia NMP w Kołobrzegu należącego do Domu Księży Emerytów w Kołobrzegu:

- 25.08.2015 ks. Piotr ZIELIŃSKI

do pełnienia pomocy duszpasterskiej:

- 25.08.2015 ks. Zdzisław DMUCHAŁA w parafii pw. NMP Królowej Różańca Świętego w Słupsku

ojcem duchowym w Wyższym Seminarium Duchownym Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeszkiej z przeznaczeniem do domu formacji propeedeutycznej w Szczecinku:

- 26.08.2015 ks. Piotr PĘKUL

wykładowcą liturgiki w Wyższym Seminarium Duchownym w Koszalinie oraz Instytucie Teologicznym w Koszalinie:

- 26.08.2015 ks. Piotr PĘKUL

odpowiedzialność za sprawowanie liturgii w nadzwyczajnej formie rytu rzymskiego na terenie diecezji koszalińsko-kołobrzeszkiej:

- 01.09.2015 ks. dr hab. Janusz BUJAK

kanonikiem gremialnym kapituły katedralnej koszalińskiej:

02.04.2015 ks. Ryszard ŁOPACIUK

kanonikiem honorowym kapituły katedralnej koszalińskiej:

02.04.2015 ks. Marek MACKIW

kanonikiem honorowym kołobrzesckiej kapituły kolegiackiej:

02.04.2015 ks. Andrzej SOŁTYS

członkiem Rady Diecezjalnego Instytutu Akcji Katolickiej Diecezji Koszalińsko-Kołobrzesckiej:

17.04.2015 p. Jan ZABOROWSKI z parafii pw. św. Stanisława Kostki w Pile

17.04.2015 p. Janusz UDAŁOWSKI z parafii pw. św. Jadwigi w Białogardzie

17.04.2015 p. Maria KISIELEWSKA z parafii pw. św. Faustyny w Słupsku

17.04.2015 p. Halina KLEBAN z parafii Biały Bór

dekanalnym doradcą Poradnictwa Rodzinnego:

12.05.2015 p. Alicja MARCINIAK w dekanacie Mielno

prezesem Zarządu Parafialnego Oddziału Akcji Katolickiej:

17.09.2015 p. Małgorzata OSZMIAŃSKA w parafii w Sycewicach

dekanalnym ojcem duchownym:

18.04.2015 ks. Zbigniew WITKA-JEŻEWSKI w dekanacie Połczyn-Zdrój (na okres do 31 grudnia 2015 r.)

15.06.2015 ks. Wawrzyniec SKRABA MS w dekanacie Trzcianka

wyznaczony na delegata do spraw pomocy ofiarom nadużyć seksualnych, pokrzywdzonym w dzieciństwie przez osoby duchowne:

05.06.2015 ks. dr Kazimierz KLAWCZYŃSKI

05.06.2015 ks. Łukasz GAŚSIOROWSKI

skierowany do pomocy przy Sanktuarium w Skrzatuszu:

01.07.2015 ks. Wacław GRĄDAŁSKI

skierowany na urlop zdrowotny:

01.07.2015 ks. Ireneusz MARASZKIEWICZ

31.07.2015 ks. Kazimierz MORDACZ

01.08.2015 ks. Kazimierz SERAFIN

01.08.2015 ks. Mirosław RUSZKOWSKI

21.08.2015 ks. Stefan MALICZEWSKI

przeniesiony w stan spoczynku:

30.06.2015 ks. Tadeusz GORLA

30.06.2015 ks. Józef KLAŻYŃSKI

31.07.2015 ks. Jan GIRIATOWICZ

**LIST PASTERSKI BISKUPA DIECEZJALNEGO
EDWARDA DAJCZAKA PRZED PIELGRZYMKĄ DO
SANKTUARIUM MATKI BOŻEJ BOLESNEJ
W SKRZATUSZU**

Kościele Koszalińsko-Kołobrzescki!

Chcę Cię serdecznie pozdrowić słowami świętego Pawła Apostoła, wyrażając nimi moją modlitewną więź z każdą i każdym z Was: "Od dnia, w którym usłyszeliśmy o was, nie przestajemy się za was modlić i prosić Boga, abyście doszli do pełnego poznania Jego woli" (Kol 1,9).

Zbliżające się uroczystości odpustowe w Sanktuarium w Skrzatuszu kolejny raz będą dla nas radosnym i głębokim doświadczeniem wspólnoty naszego Kościoła. W tym świętym miejscu, które zostało przez Boga подарowane naszej diecezji, razem z Maryją i tak jak Ona, przytulamy do naszych serc ofiarowane nam ciało Jezusa. Wpatrując się w Maryję, *Matkę miłości zranionej i Matkę naszej nadziei*, oraz umocnieni Jej ufną wiarą, prosimy również o umocnienie naszej wiary.

Tegoroczna pielgrzymka jest czasem wyjątkowym i niepowtarzalnym, ponieważ właśnie w naszym Sanktuarium chcemy rozpocząć przygotowanie do drugiego synodu naszej diecezji. Jego zadaniem będzie usłyszenie tego, co Duch Święty mówi dzisiaj do Kościoła

koszalińsko-kołobrzесьkiego oraz rozpoznanie dróg, którymi Bóg chce nas prowadzić we współczesnym świecie.

Wraz z Maryją, która jest najlepszą nauczycielką słuchania Bożego słowa, przyjmujemy słowa Jezusa wypowiedziane do nas w dzisiejszej Ewangelii, a które na początku synodalnej drogi wyznaczają nam jego najważniejsze zadanie. Oto dwa pytania, skierowane dzisiaj przez Jezusa do swoich uczniów (por. Mk 8, 27-29), są również pytaniami zadanymi każdej i każdemu z nas. Na pierwsze pytanie: „*Za kogo uważają Mnie ludzie?*”, uczniowie odpowiadają: „*Za Jana Chrzciciela, inni za Eliasza, jeszcze inni za jednego z proroków*”, powtarzając wypowiedzi różnych ludzi. Są to jednak tylko ludzkie poglądy, mniej lub bardziej odbiegające od prawdy. Jednak Jezus, stawiając uczniom drugie, najważniejsze pytanie, mówi nam wyraźnie, że nie na poglądach chce budować swój Kościół. Dlatego pyta bezpośrednio, stawiając każdemu z nas decydujące pytanie: „*A wy za kogo Mnie uważacie?*” W odpowiedzi na to pytanie nie ma już odwoływania się do opinii innych, jest tylko odpowiedź Piotra: „*Ty jesteś Mesjaszem*”. To już nie są ludzkie poglądy. W tej odpowiedzi zostaje wypowiedziana tajemnica Jezusa, naszego Pana i Zbawiciela. To są słowa objawienia i wyznanie wiary, wypowiedziane z natchnienia Bożego. Wyraźnie potwierdza to Jezus kiedy, po słowach św. Piotra, mówi: „*Błogosławiony jesteś, Szymonie, synu Jony. Albowiem nie objawiły ci tego ciało i krew, lecz Ojciec mój, który jest w niebie*” (Mt 16,17). Odpowiedź na pytanie Jezusa: „*A wy za kogo Mnie uważacie?*”, to również wielkie zadanie synodalne. Ponieważ nie chodzi tylko o odpowiedź katechizmową, a bardziej o to, na ile Jezus jest dzisiaj Panem i Zbawicielem w moim osobistym życiu oraz w życiu naszego diecezjalnego Kościoła.

Siostry i Bracia!

Obdarowani słowami naszego Pana, bardziej rozumiemy, dlaczego tak ważny etap życia naszej diecezji powinniśmy zainaugurować właśnie w naszym Diecezjalnym Sanktuarium w Skrzatuszu. Kościół koszalińsko-kołobrzесьki, właśnie od Maryi, chce uczyć się jak uważnie słuchać Boga, by móc usłyszeć to, co dzisiaj mówi do niego Duch Święty. Na wzór Apostołów trwających z Maryją na modlitwie w Wieczerniku, chcemy ożywić naszą wspólnotową modlitwę, tworząc z naszej diecezji wielki

„Wieczernik” rozmodlonych uczniów Pana Jezusa, czekających na światło i znaki Ducha Świętego.

Drodzy Diecezjanie!

Proszę Was bardzo o włączenie się w tę wielką wspólną modlitwę przez, mający potrwać około roku, okres duchowego przygotowania do naszego synodu. Modlitwa ta połączy nas wszystkich ogarniając także tych spośród nas, którzy już się nie modlą. W parafiach są już plakaty zapraszające do tej modlitwy. W trakcie najbliższego roku będę Wam powierzał szczegółowe intencje dotyczące spraw naszego diecezjalnego Kościoła, a z wieloma z Was, jako przedstawicielami wszystkich naszych parafii, spotkam się na specjalnie organizowanych dla Was rekolekcjach. W trakcie tego roku módlmy się za nasz synod wykorzystując październikowe nabożeństwa różańcowe, czuwania i nabożeństwa okresów Adwentu i Wielkiego Postu, wreszcie nabożeństwa majowe i czerwcowe.

Jednocześnie dziękuję Wam serdecznie za wszelką pomoc materialną. Dzielę się wielką radością, że skrzatuski Dom Pielgrzyma oferuje już możliwość noclegu, a tym samym stwarza możliwość przeżycia w tym miejscu rekolekcji. Ten dom, to Wasze kolejne dzieło, Drodzy diecezjanie, dzieło przyczyniające się znacząco do ożywienia naszego Sanktuarium. Cały czas budowana jest też, po niedawnym pożarze, sanktuaryjna plebania. To także jest możliwe dzięki ofiarom wielu ludzi kochających to święte miejsce naszej diecezji. Za wszystkie ofiary, również te składane dzisiaj, serdecznie dziękuję!

Na koniec wszystkich Was zapraszam do Skrzatusza na „sobotę młodych” i niedzielą pielgrzymkę. W tym roku proszę o to jeszcze goręcej niż zwykle. Mam nadzieję, że potrzeba rozpoczęcia wielkiej modlitwy diecezjalnej, która jeszcze bardziej ma nas otworzyć na Boga i zjednoczyć, skłoni wielu z nas do udziału.

Droga młodzieży, do zobaczenia na „Polu miłosierdzia” w Skrzatuszu w sobotę 19 września! Nasze świętowanie łączy się już z przygotowaniem do Światowych Dni Młodzieży i spotkania z Ojcem Świętym Franciszkiem. Włączcie się, proszę, z całą Waszą młodzieńczą żywotnością, w modlitewne przygotowanie naszego synodu, ogarniając Waszą modlitwą szczególnie tych Waszych rówieśników, którzy nie znają Jezusa i nie przeżywają Jego miłości do nich. **Zapraszam Was serdecznie na spotkanie!**

Mówiąc wszystkim Pielgrzymom "do zobaczenia w Skrzatuszu", proszę wszystkich o modlitewne zjednoczenie przy Maryi w dniach 19 i 20 września.

Wszystkim Drogim Diecezjanom z serca błogosławie!

+ Edward Dajczak

Biskup Koszalińsko-Kołobrzeski

Koszalin, dnia 09.09.2015 r.

Znak: B 23 – 5/15

KOMUNIKAT BISKUPA DIECEZJALNEGO EDWARDA DAJCZAKA

Siostry i Bracia, drodzy Diecezjanie, ogłoszony, w dniu 19 września 2015 r. komunikat Nuncjusza Apostolskiego w Polsce jest krótki: „Ojciec Święty Franciszek przyjął rezygnację bp. Pawła Cieślika z pełnienia posługi biskupa pomocniczego diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej, złożony zgodnie z kan. 411 i kan. 401 § 1 Kodeksu Prawa Kanonicznego”. Tę wiadomość przekazałem już w zeszłą niedzielę podczas diecezjalnej pielgrzymki do Sanktuarium Matki Bożej Bolesnej w Skrzatuszu, gdzie podziękowaliśmy Biskupowi Pawłowi za Jego pasterską posługę w naszej diecezji.

Jako diecezjanie znamy dobrze Biskupa Pawła, W ubiegłym roku świętowaliśmy Jego złoty jubileusz kapłaństwa, a w tym roku 20. rocznicę sakry biskupiej. Był wikariuszem, studiował Pismo święte na KUL-u, w Strasburgu i w Rzymie, potem był wykładowcą bibliistyki w Paradyżu, Szczecinie i Koszalinie, wicerektorem i rektorem WSD w Szczecinie. Jako dewizę życia biskupiego Biskup Paweł obrał słowa z Ewangelii wg św. Łukasza: „Posłał mnie, abym głosił Dobrą Nowinę” i przez te lata pasterskiej posługi niósł orędzie ewangelii do każdego człowieka, ludzi różnych instytucji, mieszkający na wsi i w mieście, dzieci i młodzieży, chorych i w podeszłym wieku. Każdy z nas ma również swoje wspomnienia ze spotkań z Biskupem Pawłem: z wizytacji pasterskich, bierzmowań, pielgrzymek, wizyt w szkołach oraz szpitalach i moglibyśmy dać piękne świadectwo jego oddania Kościołowi oraz żywego zainteresowania człowiekiem i jego problemami.

Za wszystkie lata wiernej służby Bogu i ludziom, za postawę wiary, za miłość do Kościoła i diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej, dzisiaj w imieniu całej diecezji mówię Księdzu Biskupowi Pawłowi z serca płynące **Bóg zapłać!**

Gdy Biskup Paweł przechodzi na emeryturę nie oznacza to, że odchodzi z diecezji. Prosimy już teraz, aby pozwolił nam – mimo jego słabszego zdrowia i zmęczenia – nadal cieszyć się Jego radą pomocą i życzliwością. Kapłanów, siostry i braci zakonnych oraz wszystkich wiernych proszę pokornie o wdzięczną modlitwę za nowego Biskupa Seniora. Będziemy się modlić o jego zdrowie i błogosławieństwo, aby na miarę możliwości był z nami, w całym bogactwie swojej osobowości i biskupiego doświadczenia.

+ Edward Dajczak

Biskup Koszalińsko-Kołobrzeski

KRONIKA POSŁUGI BISKUPA DIECEZJALNEGO

LIPIEC

1-2 lipca

- 78. Ogólnopolska Pielgrzymka Nauczycieli na Jasną Górę

6 lipca

- Msza św. w Skrzatuszu dla 6. Diecezjalnej Pielgrzymki Rowerowej na Jasną Górę

13 lipca

- spotkanie ze skautami w Lubowie

19 lipca

- pożegnanie ks. prałata Jana Gariatowicza w parafii pw. św. Jacka w Słupsku
- Msza św. w parafii pw. NMP Królowej Różańca Świętego z okazji 70-lecia Szkoły Policji w Słupsku

27 lipca

- Dzień Wspólnoty II turnusu rekolekcji oazowych w Lipiu

SIERPIEŃ

1 sierpnia

- 33. Diecezjalna Piesza Pielgrzymka ze Skrzatusza na Jasną Górę

2 sierpnia

- Msza św. i homilia na XVI Przystanku Jezus 2015 w Kostrzynie n. Od-
rą

5 sierpnia

- spotkanie z uczestnikami Diecezjalnej Pieszej Pielgrzymki na Jasną
Górę w Gnieźnie

6 sierpnia

- odpust w Sanktuarium Przemienienia Pańskiego w Galewie

11 sierpnia

- 8. rocznica ingresu Biskupa Koszalińsko-Kołobrzeskiego Edwarda Daj-
czaka do koszalińskiej katedry

15 sierpnia

- 19. Diecezjalna Pielgrzymka Rodzin do Sanktuarium Matki Bożej
Trzykróć Przedziwnej na Górze Chełmskiej

25 sierpnia

- Sesja Rady Biskupów Diecezjalnych na Jasnej Górze

27-28 sierpnia

- konferencja rejonowa dla duchowieństwa – Koszalin, Piła
- konferencja rejonowa dla katechetów – Koszalin, Piła

WRZESIEŃ

2 września

- imieniny bpa Stefana Regmunta w Zielonej Górze

6 września

- wizytacja kanoniczna w parafii Postomino

11 września

- Msza św. i spotkanie z młodzieżą i nauczycielami w parafii pw. MB
Nieustającej Pomocy w Świdwinie

12 września

- 25-lecie parafii pw. Gwiazdy Morza w Ustce i poświęcenie witraży

13-14 września

- wizytacja kanoniczna w parafii Bruskowo Wielkie

15 września

- Msza św. odpustowa w Skrzatuszu

18 września

- 70-lecie szkoły w Biesiekierzu

19 września

- Diecezjalne Spotkanie Młodych „Pole Miłosierdzia” w Skrzatuszu

20 września

- główne uroczystości odpustowe w sanktuarium diecezji w Skrzatuszu

*Opracowali pracownicy Archiwum Diecezjalnego i Biblioteki Wyższego
Seminarium Duchownego w Koszalinie przy współpracy kapelanów bi-
skupich i rzecznika Kurii Biskupiej w Koszalinie.*

Z ŻYCIA DIECEZJI

REKOLEKCJE RUCHU „ŚWIATŁO-ŻYCIE”

Na oazie od dziesiątków lat sprawdza się ten sam program: wspólne
zwyczajne spędzanie czasu z drugim człowiekiem, rozmowa z nim, pro-
sta zabawa, szczere poszukiwanie Boga. Rekolekcje oazowe ciągle dzia-
łają, ponieważ oferują czas, czyli coś, czego wielu brakuje także na waż-
ne rzeczy. Rekolekcje rzeczywiście są długie (trwają pełne 15 dni). Jest
czas na zachwyty i na kryzys. To wielka siła oazy. Jeżeli coś ma się tutaj

wydarzyć, to właśnie przez braterstwo i poszukiwanie Boga, czyli proste rzeczy. W tym roku w rekolekcjach brało udział razem 268 osób, w tym: Oaza Dzieci Bożych 73 osoby; Oaza Nowej Drogi 36 osób i Oaza Nowego Życia 159 osób. Podczas tych rekolekcji służbę pełniła diakonia rekolekcyjna: I turnus 26 osób i II 22 osoby.

REKOLEKCJE DLA RODZIN W SEMINARIUM

Siostry Uczennice Krzyża od kilku lat organizują w koszalińskim seminarium rekolekcje dla rodzin. Okazuje się jednak, że są one świętą propozycją, nie tylko dla samych rodzin. Zasadą tych rekolekcji jest bowiem to, że w ich prowadzeniu pomagają klerycy. Podczas gdy małżonkowie przebywają na zajęciach przeznaczonych tylko dla nich, klerycy i animatorki organizują czas ich dzieciom. Poza tym przyszli księża spędzają mnóstwo czasu z rodzinami. Razem się modlą, bawią, dużo rozmawiają. Patrząc na rodziny, widzą, jakim wielkim trudem jest rodzicielstwo. Podziwiają szczególnie tych, którzy mają więcej dzieci.

Jak podkreślają przełożeni seminarystyjni. w kontakcie z małżonkami, rozmawiając z nimi, klerycy mogą lepiej zrozumieć problemy rodziny, a także zweryfikować swoje powołanie do celibatu.

Opiekując się dziećmi, mogą wyzwolić w sobie cechy potrzebne w ojcostwie duchowym. takie jak: odpowiedzialność, cierpliwość, troska, czułość. Celibat nie oznacza bowiem jakiejś „rodzinności”. Ktoś, kto nie byłby w stanie zostać dobrym ojcem dla dziecka, nie będzie też dobrym księdzem – mówią wychowawcy seminarystyjni.

DIECEZJALNA PIELGRZYMKA ROWEROWA NA JASNĄ GÓRĘ

W dniu 11 lipca 2015 r. wyjechała 6 diecezjalna pielgrzymka rowerowa na Jasną Górę. Diecezjanie powieźli na rowerach dziękczynienia i prośby do tronu Królowej Polski. Pielgrzymi z okolic Słupska i Koszalina rozpoczęli pielgrzymowanie już dwa dni wcześniej. W Wałczu dołączyli do nich ci z południa regionu. 6. diecezjalne pielgrzymowanie zainaugurowała Msza Święta sprawowana w sanktuarium Matki Bożej Bolesnej w Skrzatuszu pod przewodnictwem biskupa diecezjalnego Edwarda Dajczaka.

Ze Skrzatusza wszyscy wyjechali już wspólnie, z tym, że nie jako jeden peleton, lecz zorganizowane, najwyżej 15-osobowe grupy. Łącznie zebrało się 230 osób.

Po dniach rowerowego zmagania pielgrzymi dotarli do Częstochowy. U progu jasnogórskich błoni zsiadli z rowerów i padli na kolana.

Mszy Świętej odprawionej na szczycie dla 1000 rowerzystów, zgromadzonych z różnych diecezji jako 10. Jubileuszowa Ogólnopolska Pielgrzymka Rowerowa, przewodniczył biskup pomocniczy diecezji kaliskiej Łukasz Buzun.

Pielgrzymi uczyli się tego na szlaku stawiać Pana Boga na pierwszym miejscu poprzez spoglądanie w oblicze Miłosierdzia, ponieważ przewodnim tematem pielgrzymki była bulla papieża Franciszka „Misericordiae vultus”.

Każdego dnia rozważano w konferencjach, a potem w osobistej medytacji, jeden z uczynków miłosierdzia co do ciała.

Ciekawie zaplanowana trasa wiodąca m.in. przez Skrzatusz, Pola Lednickie, Licheń, przysporzyła koszalińskiej pielgrzymce uczestników spoza naszej diecezji.

Zdarzyły się także wypadki, jednak niegroźne. Osoby, które nie mogły kontynuować jazdy rowerem, pielgrzymkę dokończyły jako pasażerowie samochodu.

REKOLEKCJE DLA EWANGELIZATORÓW

Zanim chwycili za transparenty i ruszyli z orędziem ewangelii na plażę naszej diecezji, musieli się do tego przygotować. W koszalińskim Domu Miłosierdzia w dniach 10-14 lipca 2015 r. trwały rekolekcje przygotowujące do ewangelizacji, która plażami naszej diecezji przejdzie już po raz ósmy.

Rekolekcje, które trwały do 14 lipca to nie tyle warsztaty wpajające techniki ewangelizacji, co głębokie spotkanie z Bogiem. Uczestnicy są zachęceni przede wszystkim do tego, by wiele czasu poświęcić na adorację Najświętszego Sakramentu, także tę nocną. Kluczowym momentem dnia jest wieczorna Msza Święta, a po niej długie, nawet kilkugodzinne modlitewne czuwanie. Nie brakuje prób wokalnych, a pieśni do nauczania jest dużo – znaczną część ewangelizacji stanowił śpiew – i ten podczas marszu przez plażę, i ten na wieczornych spotkaniach w kościołach. Ewangelizatorzy uczą się także pantomimy, przygotowują flagi, emblematy oraz nagłośnienie. Najpierw po to, by wyjść z nimi na ulice Koszalina, przejść ze śpiewem na rynek, ogłosić napotkanym ludziom ewangeliczne przesłanie i podjąć pierwsze rozmowy. Dopiero potem, umocnieni słowem patronującego Ewangelizacji Nadmorskiej biskupa diecezjalnego

Edwarda Dajczaka, ruszą jednocześnie z dwóch miejscowości – z Ustki i Dźwirzyna nadmorskimi plażami.

Organizatorzy rekolekcji zdjęli nacisk z przygotowań logistycznych, technicznych, czy też reklamujących przedsięwzięcie po to, by położyć go na przygotowanie duchowe.

EWANGELIZACJA NADMORSKA

„Ewangelizacja nadmorska” to jeden ze sztandarowych projektów duszpasterskich diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej, w którym co roku biorą udział ewangelizatorzy z całej Polski.

Ewangelizacja odbywa się w wybranych miejscowościach w pasie nadmorskim diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej. Akcja w danej miejscowości rozpoczyna się godziną adoracją Najświętszego Sakramentu w kościele. Następnie ewangelizatorzy wychodzą na plażę, deptaki, ulice, gdzie przez słowo, śpiew, pantomimę głoszą Ewangelię. Zapraszają też wszystkich na wieczorne spotkanie w kościele, podczas którego przewidziane są Msza Święta, spowiedź i modlitwa o uzdrowienie.

Cechą charakterystyczną akcji jest spontaniczność. Uczestnicy całkowicie powierzają się Opatrzności Bożej, tzn. jeśli chodzi o jedzenie i noclegi liczą na życzliwość ludzi, nie biorąc nic ze sobą.

W tym roku „Ewangelizacja nadmorska” trwała w dniach 10-24 lipca. Rozpoczęła się rekolekcjami, które od 10 do 14 lipca zostały przeprowadzone w Domu Miłosierdzia w Koszalinie.

Z flagami i donośnym śpiewem wyruszyli jednocześnie z dwóch nadmorskich miejscowości: Ustki i Dźwirzyna, by ostatniego dnia spotkać się w Mielnie. Szli plażami, skręcali na promenady i skwery w centrum miasteczek. Nie mieli szczegółowego planu marszruty; rozglądali się za ludźmi i do nich szli. Nie mieli wytycznych, co mówić, ani zaopatrzenia na drogę. Nie mieli w zasadzie nic, bo w tym roku postanowili na 10 dni porzucić niemal wszystko. Dlaczego? Tylko z powodu Jezusa.

„PRZYSTAŃ Z JEZUSEM”

Przez trzy dni rekolekcji w dniach 20-23.07.2015 r. prowadzonych przez o. Jose Maniparampila Bóg przez swoje Słowo kształtował w ewangelizatorach pewność tego, że On każdego człowieka:

- umiłował (przyszedł na świat, by nam o tym powiedzieć);
- wybrał (jeszcze przed założeniem świata);
- posłał (by mówić naszym braciom i siostram o Jego Miłości).

O. Jose uczył uczestników rekolekcji jak ufać Bogu w każdej sytuacji, nawet sytuacji krzyża, trudności, jak słuchać Jezusa i wypełniać Jego wolę.

Przez kolejne dwa dni ewangelizatorzy przygotowywali się poprzez warsztaty: muzyczne, taneczne, kurs świadectwo, kreatywne, kerygmatyczne do ewangelizacji. Była to ciężka „praca”, ale przyniosła niezwykle efekty. Od 20 do 27 lipca 2015 r. mieli w Kołobrzegu rozstawioną scenę na trasie do Sunrise, na której wielbili Boga, tańczyli, głosili Słowo i modlili się. A każdej nocy, kiedy trwał festiwal szli porozmawiać braćmi i siostrami z Sunrise.

Myślą przewodnią rekolekcji, kursu, warsztatów i ewangelizacji były słowa z Dziejów Apostolskich 4, 20: „Bo my nie możemy nie mówić tego, cośmy widzieli i słyszeli”.

Każdego dnia Mszy Świętej i nabożeństwu przewodniczył biskup diecezjalny Edward Dajczak. Warsztaty poprowadzili specjaliści w swoich dziedzinach, którzy od lat służą swoim talentem na chwałę Pana. Kurs „Świadectwo” prowadził ks. Paweł Kulicki wraz z Koinonią Jan Chrzciciel.

Bóg cię kocha! – to najczęściej powtarzane słowa, które padały z ust ewangelizatorów w Kołobrzegu w trakcie „Przystani z Jezusem”. Słyszeli je zarówno mieszkańcy, turyści, jak i imprezowicze zmierzający na największy w Polsce festiwal muzyki elektronicznej.

Ewangelizatorzy w czerwonych koszulkach rozdawali ulotki zapraszające do wspólnej zabawy i uwielbienia Boga śpiewem i tańcem, prowokowali do rozmowy hasłem: „Jezus o ciebie pytał”.

Radosne uwielbienie, taniec na trawniku i niespożyta energia ludzi w czerwonych koszulkach budziły zdumienie i intrygowały. Także reakcje zmierzających na imprezę fanów muzyki elektronicznej były najczęściej pozytywne.

Ewangelizatorzy na „Przystani z Jezusem” zapraszali do modlitwy, rozmawiali, a przede wszystkim przekonywali, że Bóg kocha każdego człowieka. Chętni do dyspozycji mieli również mobilny konfesjonał i gotowych do sakramentalnej posługi duchownych.

POMNIK KARD. NOM. IGNACEGO JEŻA W KOSZALINIE

101. rocznica urodzin pierwszego ordynariusza diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej stała się okazją do odsłonięcia i poświęcenia pomnika upa-

miętniającego jego sylwetkę.

W dniu 31 lipca 2015 r. uroczystości rozpoczęła Msza Święta w koszalińskiej katedrze pod przewodnictwem biskupa Tadeusza Werno, wieloletniego współpracownika biskupa Jeża. Homilię wygłosił biskup ordynariusz Edward Dajczak. – 70 lat po wojnie to za mało, żeby z miejsca zamieszkania uczynić ojcowiznę. Tym bardziej potrzebni są ludzie, którzy by powtarzali: tu jest mój dom – mówił, nawiązując do wkładu kardynała nominata Jeża w ziemię naszej diecezji.

– Był zwornikiem jedności do tego stopnia, że Niemcy mówili, iż jest on budowniczym mostów między Polakami a Niemcami, on, człowiek obozu koncentracyjnego. Gdzie jest klucz? – pytał biskup Dajczak, wyjaśniając, że jest nim Ewangelia. Uczestnicy uroczystości przeszli procesyjnie ku ul. Zwycięstwa 107. Pomnik odsłonił prezydent Koszalin Piotr Jedliński wraz z pomysłodawcami powstania monumentu ze Stowarzyszenia im. ks. kard. Ignacego Jeża. Biskup Dajczak poświęcił pomnik, a zebrane delegacje złożyły na płycie postumentu wiązanek kwiatów. Twórcą pomnika jest Romuald Wiśniewski z Gościna, autor stojącego nieopodal pomnika marszałka J. Piłsudskiego.

REKOLEKCJE DLA MINISTRANTÓW

Rekolekcje wakacyjne dla ministrantów odbywały się w dwóch turach. Dla gimnazjalistów i uczniów ze szkół ponadgimnazjalnych w dniach 31 lipca – 9 sierpnia w Wyższym Seminarium Duchownym w Koszalinie, a dla szkół podstawowych w dniach 12-21 sierpnia w szkole w Bornem Sulinowie.

34 gimnazjalistów i uczniów szkół ponadgimnazjalnych przeżyło 10 dni wakacji pod hasłem „Ministrant księgi i światła”. To drugi z trzech modułów 3-letniej formacji służby ołtarza. Natomiast w Bornem Sulinowie uczestniczyło 87 ministrantów.

Dwie serie rekolekcji poprowadził ks. Andrzej Zaniewski, który nie tylko wygłaszał konferencje i przeprowadzał warsztaty, ale też śpiewał, śmiał się z chłopakami, po prostu dał się lubić.

Było z nim też kilku kleryków, przy których pogodne wieczory, dowcipkowanie, konkursy, wspólny grill miał lepszy smak. Nie brakowało sportu, były wyjścia do kina. Podczas jednego z rekolekcyjnych dni przyszedł czas na poważniejsze rozmowy o powołaniu do kapłaństwa. Ministrantów to nie peszy. Dla dorastających chłopców dużo starsi klerycy są wzorem. Zwłaszcza po wysłuchaniu świadectw dwóch alumnów, któ-

rych droga do seminarium wiodła przez wiele zakrętów. Alkohol, narkotyki, kradzieże, dziewczyny. I nagle głos powołania tak mocny, że trzeba było dopytać: czy to na pewno ta droga? A potem także zmagania z samym sobą, już w murach seminarium.

Rektor seminarium ks. Wojciech Wójtowicz wykorzystał spotkanie z ministrantami, by powiedzieć im o Bożym miłosierdziu, pokorze św. Faustyny, mocy Koronki do Bożego Miłosierdzia.

XXXIII DIECEZJALNA PIESZA PIELGRZYMKA NA JASNĄ GÓRĘ

W dniu 1 sierpnia 2015 r. ze Skrzatusza do Częstochowy wyruszyło ponad 450 osób w 8 grupach. „Błogosławieni czystego serca” – tak brzmiało hasło tegorocznej pielgrzymki.

Ordynariusz diecezji przewodniczył Mszy Świętej na rozpoczęcie pielgrzymki. Koncelebrowało z nim ponad 20 kapłanów, którzy w różny sposób posługują pielgrzymom podczas drogi.

W homilii biskup podkreślił, że pielgrzymowanie jest doskonałą lekcją prawdziwej miłości. – Ona nie jest uczuciem, ale umiejętnością życia dla Boga i człowieka. Dzisiaj wiele mówi się i śpiewa o uczuciach, po czym ludzie wymieniają siebie jak zużyte przedmioty i mówią, że się kochali. Prawdziwa miłość nie jest abstrakcją, pojęciem, piosenką. Ona jest czymś konkretnym – powiedział biskup, po czym dodał: – Nie myśleć o sobie to pierwsza lekcja miłości. Sądząc, że na pielgrzymce będziecie mieli wiele okazji, aby to wypróbować.

Zaczynają od odśpiewania hymnów. Jedni mają na plecach tubę z nagłośnieniem, inni dzierżą w dłoniach emblematy z numerem grupy, flagi, transparenty. Pierwszy nocleg wypada w pobliskiej Pile. Jeszcze nie czas na kryzysy, te przyjdą później. Wieczorem spotykają się na Apelu Jasnogórskim. I przez całą drogę będą tak kończyć dzień. Po paru dniach zmęczenie daje się we znaki. Idą w słońcu i upale.

Po drodze pielgrzymi nocują głównie w rodzinach. To cecha charakterystyczna pielgrzymki. Ważnym wymiarem pielgrzymki są bowiem spotkania z ludźmi w ich domach. Jednym z ważniejszych zadań pielgrzymy jest danie świadectwa. Taki nocleg u kogoś to obopólna wymiana. Pielgrzymi korzystają z gościnności gospodarzy, a gospodarze proszą o zanieśenie na Jasną Górę ich intencji. Pielgrzymi weszli do Częstochowy w dniu 13 sierpnia. Na Jasną Górę pielgrzymów wprowadził biskup

pomocniczy Krzysztof Zadarko. Dołączył do nich już poprzedniego dnia na Przeprośnej Górcie. Podczas nabożeństwa pokutnego posługiwał wraz z księżmi w konfesjonale, a następnie przewodniczył Eucharystii.

XXV OGÓLNOPOLSKA PIELGRZYMKA TRZEŹWOŚCI

W tym roku XXV Ogólnopolska Pielgrzymka Trzeźwości na Górę Chełmską wzięła sobie za hasło: „Abstynencja dzieci troską rodziny, Kościoła i narodu”. Wpisuje się ono w kilkuletni cykl: „Rodzina szkołą trzeźwości”. W poprzednich latach szczególną uwagę objęte były matki, ojcowie, a za rok będzie to młodzież, ze względu na Światowe Dni Młodzieży.

W dniu 1 sierpnia 2015 r. pielgrzymi wyruszyli spod kościoła pw. Ducha Świętego. Rozważania Drogi Krzyżowej prowadził o. Mieczysław Witalis, redemptorysta ze Szczecina z 60-letnim stażem kapłańskim. Na szczycie góry pątnicy wysłuchali jego konferencji, a następnie uczestniczyli w uroczystej Mszy Świętej, której przewodniczył biskup Krzysztof Zadarko. W homilii nawiązał do ostatnich alarmujących doniesień dotyczących używek, które zbierają żniwo wśród polskiej młodzieży. – Tak zwane dopalacze doprowadziły setki z nich do szpitali, gdzie otarli się o tajemnicę śmierci. Niektórzy zmarli.

Biskup stwierdził, że jako społeczeństwo daleko odeszliśmy od ideału trzeźwości dzieci i młodzieży, przestrzeganego bardziej nawet w czasach PRL-u. Rozprzestrzeniający się alkoholizm przyrównał wręcz do zjawiska dżihadyzmu. – Jak dżihadysty, obiecujący raj na ziemi, mający Boga na ustach, rozlewający się po kolejnych krajach islamskich i nie tylko, a jednocześnie zbierający ogromne żniwo śmierci, tak alkohol rozlewa się wokół nas i w nas, pociągając kolejnych ludzi do grobu – mówił biskup, jako pierwszy przyczynę do tego wskazując rozwody.

Za sprawców takiego stanu rzeczy uznał propagatorów liberalnego i konsumpcyjnego społeczeństwa, które szuka przyjemności ponad wszystko, nawet ponad własne życie. Zarazem przestrzegał chrześcijan, by nie ograniczali się tylko do obserwacji zjawiska i narzekania. Zachęcał, by wsparli modlitwą wszelkie działania abstynenckie wśród dzieci i młodzieży, szczególnie wskazując na oazowy ideał Krucjaty Wyzwolenia Człowieka.

Biskup Zadarko udekorował czterech mężczyzn wyróżnieniami przewodniczącego zespołu KEP ds. Apostolstwa Trzeźwości, bp. Tadeusza Bronakowskiego. Ks. Zieliński – diecezjalny duszpasterz trzeźwości

- odczytał jego list, skierowany do pielgrzymów.

Po zakończeniu Mszy Świętej odbył się wspólny posiłek, festyn z loterią fantową. Pielgrzymka nie była liczna, jak na problem, którego – w skali ogólnopolskiej – dotyczyła. Wzięło w niej udział blisko 300 osób. Ks. Zieliński przytoczył opinię bp. Bronakowskiego, który przed rokiem przewodniczył uroczystościom trzeźwościowym na Górze Chełmskiej, że mimo niewielkiej liczby uczestników nadal powinna pozostać pielgrzymką ogólnopolską, ponieważ stąd, znad Bałtyku, modlimy się za całą Polskę.

Bo mimo że niezbyt liczna, jest bardzo potrzebna. Alkoholikom i ich bliskim. Nie tylko po to, by wytrwali w abstynencji. Także dlatego, że mają zwykle życiowe problemy i potrzebują pomocy i wspólnoty.

III FESTYN CHARYTATYWNY NA RZECZ HOSPICJUM W DARŁOWIE

Placówka Caritas to chluba miasta, ale nie tylko. Wreszcie udało się przełamać mit, że dbać o nią powinni sami mieszkańcy. Obecnie wsparcia potrzebuje hospicyjna kaplica, która jest zbyt mała, by pomieścić pacjentów, personel, wolontariuszy i gości. Gdzie, jak nie tutaj, potrzebne jest odpowiednie miejsce na modlitwę, i to wspólną, niosącą cierpiących często aż ku bramom nowego życia? – W tym roku podczas festynu zbiramy pieniądze, by powiększyć kaplicę Miłosierdzia Bożego i wyremontować ją – wyjaśnił ks. Krzysztof Sendeki, dyrektor hospicjum im. bp. Domina w Darłowie.

Nie tylko o pieniądze chodzi. Festyn, czyli wielogodzinna zabawa pod chmurką, integruje ludzi. – To okazja, by wyjść do szerszego grona.

Festyn „Morze miłości” w dniu 2 sierpnia 2015 r. okazał się trafioną formułą. Nie tylko zapewnił mile spędzone niedzielne popołudnie i wieczór, ale też zgromadził mieszkańców wokół zbożnego celu. Co więcej, także tych z pobliskich gmin. Nowością jest, że w tym roku sponсорami nagród były m.in. gminy powiatu sławieńskiego. Zaangażowały się wszystkie, rozumiejąc, że hospicjum Caritas jest placówką dla całego powiatu, a nie tylko dla samego miasta.

Mieszkańcy Darłowa i okolic odpowiedzieli tłumnie. Niektórzy już od godz. 14:00 nieśli na stragany blachy pełne domowych wypieków – swoją cegiełkę w zbiorce. Wielu potraktowało tę niedzielę jako okazję do wolontariatu. Wielu spośród wolontariuszy to emeryci.

Podczas festynu zebrano 35 830 zł, z czego do puszek 14 360 zł, reszta

wpłat pochodziła od sponsorów. Patronatem honorowym festyn objęli biskup diecezjalny Edward Dajczak oraz dyrektor Caritas Diecezji ks. Tomasz Roda.

NAWIEDZENIE KOPII FIGURY ŚW. MICHAŁA ARCHANIOLA

Przez trzy dni (14-16 sierpnia 2015 r.) kaplicę koszalińskiego Domu Miłosierdzia oblegały prawdziwe tłumy. Wielu ludzi nie zdołało wejść do środka, dlatego zapełniły się także domowe korytarze.

W dniu 14.08.2015 kopia figury św. Michała Archaniola z Gargano, w ramach ogólnopolskiej peregrynacji, trafiła do Koszalina.

– Jest dzisiaj wiele zła, zniewoleń, trwania w grzechach ciężkich. Ludzie doświadczają ataków złego ducha, dlatego szukają pomocy – tłumaczył przyczyny popularności kultu św. Michała Archaniola ks. Rafał Szwajca, michalita, koordynator nawiedzenia figury w Polsce.

Podczas nawiedzenia figury w Koszalinie odbyła się m.in. modlitwa o uzdrowienie i uwolnienie. W kaplicy można było usłyszeć słowa modlitwy: „Powieramy Ci osoby zniewolone duchem lęku, rozpacz, depresji, myśli samobójczych. Jezus, dotknij serca ludzi uzależnionych od narkotyków, leków, alkoholu, papierosów, hazardu, pornografii, wszelkich przejawów nieczystości ciała i serca”.

Na pytanie, czy tego typu problemy są bardziej przejawem zniewolenia duchowego, czy raczej nieporządkiem na tle psychologicznym, ks. dr Radosław Siwiński, dyrektor Domu Miłosierdzia, odpowiadał: – Najczęściej mamy do czynienia z jednym i z drugim jednocześnie. Kapłan przestrzegał przed traktowaniem modlitwy o uwolnienie w sposób magiczny i automatyczny.

Biskup koszalińsko-kołobrzeski wzywał uczestników nawiedzenia do radykalnego pójścia za Chrystusem, które jest podstawowym sposobem walki ze złem.

– Nasz stosunek do Boga musi być taki, jak definiuje go imię „Michał” – a zatem: „Któż jak Bóg!”. Nie ma Boga „na trochę”. Nie ma miłości częściowej. W dzisiejszym świecie to właśnie ta połowiczność jest największym niebezpieczeństwem i przekleństwem. Ludzie, którzy trochę kochają, trochę podejmują ofiarę, trochę z siebie dają, zmienić tego świata nie mogą – mówił biskup.

DIECEZJALNA PIELGRZYMKA RODZIN

Tradycyjnie w dniu 15 sierpnia odbyła się Diecezjalna Pielgrzymka Rodzin na Górę Chełmską, dowiedzieli się, że to nie koniec zmagania, że czeka ich walka, bezlitosna. Przybywali z dalekich krańców diecezji i Polski, nie brakowało Polaków z zagranicy. Dla większości sierpniowa pielgrzymka wpisała się już w rodzinny kalendarz. Są jednak i tacy, którzy uroczystość Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny uczcili na Górze Chełmskiej po raz pierwszy.

Tegoroczna Pielgrzymka Rodzin zgromadziła, jak podają organizatorzy, ponad 3 tys. wiernych. Wśród nich była liczna grupa sióstr zakonnych, które w Roku Życia Konsekwowanego zechciały zaznaczyć swoją obecność wśród rodzin. Nie chodzi tylko o apostolat skierowany ku małżonkom i ich dzieciom, ale także o to, że powołania zakonne rodzą się właśnie w rodzinach. Dlatego pierwsza część spotkania na Górze Chełmskiej poświęcona była m.in. tematowi powołania do życia konsekwowanego. Rozpoczęto od modlitwy różańcowej, po niej odbył się koncert ewangelizacyjny, w którym wystąpił zespół sióstr szensztackich.

Siłę tego przemożnego wstawienia Maryi w dniu uroczystości Jej wniebowzięcia, wysławiał biskup diecezjalny Edward Dajczak, który przewodniczył Mszy Świętej w koncelebrze z biskupem Pawłem Cieślikiem, biskupem Tadeuszem Werno i zgromadzonymi księżmi. Na uroczystość przybyli także przedstawiciele władz miasta i polskiego parlamentu oraz służb mundurowych. – Maryja zaryzykowała własne życie, mówiąc Bogu: „Możesz ze mną uczynić, co chcesz”. To pełnia wiary. Dorosnąć do takiej chwili to wielki program życia – mówił bp Dajczak w homilii. Nie ukrywał, że na wzór Maryi, która podjęła walkę z apokaliptycznym Smokiem, również i my, Jej dzieci, musimy przystąpić do boju. – Dzisiejsze święto wskazuje, że o człowieka i ludzkie wartości będzie się toczyła walka, niemalże bezlitosna – powiedział, wskazując zarazem na zwycięzcę, Jezusa Chrystusa.

Uroczystościom na Górze Chełmskiej towarzyszyła kopia figury św. Michała Archaniola z Gargano, która nawiedziła koszaliński Dom Miłosierdzia. Biskup Edward Dajczak w sposób uroczysty powierzył naszą diecezję pod opiekę tego Bożego posłańca. Moment ofiarowania podczas liturgii eucharystycznej stał się okazją do złożenia niezwykłego daru duchowego. Rodziny szensztackie przyniosły do ołtarza listę miejscowości, w których podjęta została regularna modlitwa w intencji zbliżającego się synodu diecezjalnego. Na koniec Mszy Świętej ks. Łukasz

Gąsiorowski, diecezjalny duszpasterz rodzin, prosił rodziny o modlitwę w intencji powołań kapłańskich. Zaproponował także duchową adopcję małżeństw będących w kryzysie. Kilkugodzinne spotkanie na Górze Chełmskiej zwińczyły piknik i festyn rodzinny. Wielu uczestników posiliło się na gościńcu, a następnie udało się na położone opodal boisko, gdzie przygotowane były gry i zabawy dla najmłodszych.

DIECEZJALNA PIELGRZYMKA MIŁOSIĘDZIA DO MYŚLIBORZA

Co roku pod koniec sierpnia do malutkiego kościółka w Myśliborzu schodzą się goście. Jubilatka, której w tym roku minęło 110 lat, przyciąga do siebie młodych jak magnes. U kanonizowanej prostej zakonnicy szukają przepisu na zrobienie kariery, odwagi i determinacji, która pomoże im być twardzielami, albo zwyczajnie wzoru miłości najpełniejszej i najpiękniejszej. Żeby spróbować urodzinowego tortu, trzeba najpierw nieźle napracować się nogami.

Na to przyjęcie goście schodzą się z całej archidiecezji. Niektórzy, jak ci z Koszalina, gotowi są pokonać pieszo blisko 300 km. – Te dziewięć dni to dobry czas, żeby się nie zmęczyć – śmieje się ks. Łukasz Gąsiorowski. – Pan Bóg tak to robi, że nawet, jak wchodzi się w akt pokutny, jakim jest pielgrzymka, to dodaje tyle łaski, że człowiek się nie męczy – wyjaśnia przewodnik pielgrzymów, którzy wyszli z Koszalina po raz piętnasty.

Rzeczywiście, na twarzach ponad setki pątników zmęczenia nie widać. Do Myśliborza weszli w przeddzień głównych uroczystości rozśpiewanym korowodem. Na rogatkach miasta czekali na nich biskup diecezjalny Edward Dajczak i Piotr Sobolewski, wódcarz miasta – także fan św. s. Faustyny. Jej poświęcił swoją pracę magisterską, teraz pracuje nad rozprawą doktorską traktującą o poezji Apostołki Miłosierdzia.

W przeważającej części pielgrzymi, którzy wyruszyli z Koszalina, to młodzi ludzie. Świetne jest też to, że na pielgrzymkę przyjeżdżają rodzice tych młodych ludzi. Chociaż na jeden dzień, po pracy, chociaż na kilka kilometrów. Zawiązuje się wówczas piękna wspólnota.

– Biskup, wypuszczając nas w drogę trwającą 9 dni, prosił, żebyśmy dali tej pielgrzymce twarz, także twarz miłosierdzia, o której mówił papież Franciszek, zapowiadając Rok Miłosierdzia. Bardzo często podczas drogi odwracałem się i patrzyłem na twarze pielgrzymów: uśmiechniętych, szczęśliwych, radosnych ludzi. Pięknie byłoby, gdybyśmy umie-

li wrócić z takimi twarzami, na których odbija się twarz Chrystusa, do domów – uśmiecha się ks. Łukasz.

Łącznie w pielgrzymce uczestniczyło 120 osób z naszej diecezji.

REKOLEKCJE DLA RODZIN SZENSZTACKICH

Temat i myśl przewodnia rekolekcji dla rodzin z Szensztackiego Dzieła Rodzin dotyczyła pielęgnowania więzi: z Bogiem, ze współmałżonkiem w rodzinie. Oprócz konferencji, dialogu małżeńskiego, wspólnych spotkań przy stole, uczestnicy mieli też czas na małżeńskie spotkanie z Bogiem przed wystawionym Najświętszym Sakramentem. Ważnym punktem rekolekcji było spotkanie małżonków w kawiarence. W taki sposób organizatorzy, czyli siostry szensztackie, proponują przeprowadzenie tzw. dialogu małżeńskiego. Stwarzają atmosferę kawiarenki, żeby małżonkowie mogli na spokojnie porozmawiać ze sobą o ważnych sprawach. To coś na kształt randki. Mąż i żona siedzą przy stoliku, jest serwetka, świeczka, przyciemnione światło, muzyka. Wcześniej robimy krótkie wprowadzenie, nieraz też podpowiadamy tematy.

Trudno wyobrazić sobie rekolekcje bez modlitwy. Na szensztackich rekolekcjach dla rodzin miała ona wyjątkowy charakter. Adoracja Najświętszego Sakramentu odbywała się w taki sposób, że małżonkowie byli sami we dwoje przed Panem Jezusem.

Uczestnicy rekolekcji dostrzegają rolę nie tylko wspólnej modlitwy, ale w ogóle rodzinnej formacji w Ruchu. Bardzo cenne jest doświadczenie innych małżonków, którzy mają już większy staż i dłużej są w Ruchu. Dobrze jest zobaczyć, że ludzie potrafią żyć normalnie z Bogiem. Szczególnie wtedy, kiedy wartości proponowane przez Kościół są wyśmiewane czy lekceważone.

Rekolekcje trwały od 20 do 23 sierpnia 2015 r. w Wyższym Seminarium Duchownym w Koszalinie. Wszystkich uczestników było w sumie 40 osób. Każdy wyjechał z nowym zapałem, by trwać w jedności i łasce Bożej, by zabiegać pomimo braku czasu o wspólne spotkanie ze współmałżonkiem, by budować jedność w rodzinie, oraz środowiskach pracy zaczynając od własnego serca. Rekolekcje prowadzili: ks. dr Kazimierz Klawczyński, kapelan w sanktuarium na Górze Chełmskiej, s. Emanuela Hipnarowicz oraz s. Krzysztofa Fulneczek.

BOSKI FESTIWAL W TRZCIŃCU

Boski Festiwal w Trzcińcu k. Czaplinka, gdzie salezjanie na co dzień prowadzą ośrodek dla trudnej młodzieży, to projekt realizowany

już od lat przez naśladowców świętego z Turynu. W tym roku w dniach 20-23 sierpnia 2015 r. z zaproszenia skorzystało ok. 500 osób z całej Polski. Przeważnie byli to młodzi zaangażowani w różne wspólnoty, jednak nie brakowało także wciąż poszukujących Pana Boga i swojego miejsca w Kościele. Jedno można powiedzieć na pewno, na Boskim Festiwalu Ewangelia i smutek nie chodzą w parze. Stąd Boski Festiwal, oprócz 500 uczestników, ma zawsze także przynajmniej 200 „obserwatorów”. Są to młodzi ludzie, którzy nie przychodzą na teren ośrodka, tylko spędzają czas na znajdującym się obok opuszczonym lotnisku. Jest także diakonia ewangelizacyjna, która wychodzi także do ludzi poza ośrodki.

Boski Festiwal to z założenia impreza ewangelizacyjna. Jednak z prawdami Bożymi chce dotrzeć do młodych ludzi również poprzez dobrą muzykę i spotkania z ciekawymi gośćmi. Chce wykorzystać naturalną ciekawość i umiłowanie muzyki, które przejawia młodzież. Sama prawda nie wystarczy. Dzisiaj ważne jest też opakowanie.

Dlatego Boski Festiwal to koncerty z dobrą muzyką, podczas których wykonawcy potrafią też dać świadectwo. To również goście, którzy mają młodym coś do powiedzenia, nie tylko teoretycznie, ale dzieląc się własnym doświadczeniem.

Jednocześnie przez cały czas trwania imprezy wszędzie można zobaczyć przechadzających się księży, którzy noszą fioletowe sutły. Są gotowi do rozmowy i do wysłuchania spowiedzi.

Jednym z gości, który w tym roku spotkał się młodymi w Trzcincu, był Gabriel Glinka, nawrócony gangster, autor wydanej niedawno książki: „Bandyta”. Tytuł autobiografii rzeczywiście oddaje to, kim Gabriel był przez 30 lat swojego życia. Mężczyzna jednak nie epatuje przestępczą przeszłością. Mówi raczej o tym, jak zszedł na złą drogę i jak odnalazł go Pan Bóg.

Młodzi usłyszeli od byłego przestępcy i alkoholika prawdę, którą być może znali, że ojcem łatwo zostać, ale trudniej nim być. W Gabrieli Glince mogli jednak zobaczyć, co to znaczy brak miłości od rodziców.

Oprócz Gabriela Glinki młodzi mogli spotkać się także z Marią Ligocką, psychologiem, która rozmawiała z nimi o zranieniach. Byli także: Ireneusz Krosny, znany kabareciarz, mim, który mówił o patriotyzmie oraz o swojej wierze, Robert Tekieli, katolicki dziennikarz i publicysta, a także ks. dr Radosław Siwiński, dyrektor koszalińskiego Domu Miłosierdzia i egzorcysta.

REKOLEKCJE ODNOWY W DUCHU ŚWIĘTYM

W dniach 24-28.08.2015 r. w koszalińskim Centrum Edukacyjno-Formacyjnym odbyły się letnie rekolekcje dla Odnowy w Duchu Świętym Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej, których tematem była „Modlitwa wstawiennicza”. Rekolekcje w formie warsztatów poprowadził ks. Andrzej Grefkowicz – egzorcysta diecezji warszawskiej i dyrektor Domu Rekolekcyjnego w Magdalence. Wzięły w nich udział 93 osoby. W trakcie rekolekcji uczestnicy gościli także biskupa diecezjalnego Edwarda Dajczaka, który sprawował Eucharystię modląc się w intencji prowadzących rekolekcje.

Pierwsze dwa dni rekolekcji, to czas zatrzymania się nad sobą, nad własnym życiem, nad wydarzeniami z przeszłości, które zostały niezagojone, bolące, wymagające uleczenia rany, które mogłyby przeszkadzać w sprawowaniu posługi modlitwy wstawienniczej. Nie było to łatwe, ale zaufanie Jezusowi, najlepszemu lekarzowi przezwyciężyło wszystkie lęki i pozwoliło otworzyć się na żywą obecność Boga. Kolejne dni były nauką właściwego prowadzenia i uczestniczenia w modlitwie wstawienniczej. Konferencje i modlitwa przeplatane były warsztatami posługi modlitwą wstawienniczą, które odbywały się w mniejszych grupach dzielenia.

Ks. Andrzej Grefkowicz, który poprowadził w Koszalinie kilkudniowe rekolekcje dla Odnowy w Duchu Świętym dotyczące tego tematu, podkreślał: – Każdy chrześcijanin powinien podejmować modlitwę wstawienniczą w różnych okolicznościach. Jest nią choćby Różaniec odmawiany w czyjejś intencji. – Gdyby ktoś zapukał do znajomych i powiedział: „Przyjdźcie do nas, bo córka nam choruje i chcielibyśmy wspólnie pomodlić się o jej zdrowie”, z pewnością, w wielu przypadkach spotkałby się ze zdziwieniem. Problem tkwi w niedowierzaniu, że Pan Bóg naprawdę chce słuchać naszych modlitw – zauważył duchowny. Ks. Grefkowicz mówił uczestnikom rekolekcji także o tym szczególnym rodzaju modlitwy wstawienniczej, kiedy to za proszącego modli się grupa posługujących, np. podczas jakiegoś spotkania charyzmatycznego. Kapłan przypomniał członkom Odnowy w Duchu Świętym, którzy często posługują jako „wstawiennicy”, że moment modlitwy za kogoś staje się też okazją do ukierunkowania go na właściwe, ludzkie tory. Gdy ktoś przychodzi ze swoim problemem, modląc się, patrząc z boku, mogą zauważyć to, czego on sam nie widzi, a co zależy od jego decyzji, a nie od Bożej łaski. – Trzeba nieraz powiedzieć: „To twoja postawa jest chora

i musisz ją zmienić”. Można się nieraz tygodniami modlić, ale łaska spływa po człowieku jak po parasolu, bo on sam nie chce nic zrobić ze swoim życiem – powiedział ks. Grefkowicz. W środę 26.08., w kościele pw. św. Józefa Rzemieślnika w Koszalinie, po Mszy Świętej o godzinie 19:00, wszyscy uczestnicy rekolekcji podzieleni na grupy, posługiwali modlitwą wstawienniczą dla osób potrzebujących tego. Każdemu z nich towarzyszyły jakieś obawy, ale otwierając się na działanie i prowadzenie Ducha Świętego wszystko stawało się proste. Wcześniejsze lęki okazały się nieistotne wobec oczekiwań ludzi, którzy przybyli na to nabożeństwo i wobec potrzeby powierzenia swoich problemów samemu Bogu. Pamiętając, że to Jezus uzdrowia i uwalnia, rekolektanci prosili, by w swoim nieskończonym miłosierdziu błogosławił ludzi uzdrawiającym dotykami miłości. Czas rekolekcji to nie tylko formacja, to także wspaniały czas poczucia jedności, bycia ze wspólnotą i we wspólnocie Odnowy całej diecezji. To czas dzielenia się życiem własnych Grup, wymiana doświadczeń i spojrzenia na Kościół, jako ogromną wspólnotę osób chwalebnych Boga w każdym zakątku diecezji koszalińsko – kołobrzeskiej.

XIV REGIONALNA PIELGRZYMKA TRZEŹWOŚCI

W dniu 30 sierpnia 2015 r. po raz czternasty o godz. 14:00 wyruszyła Regionalna Pielgrzymka Trzeźwości spod kościoła pw. Wniebowzięcia NMP w Polanowie. Następnie pielgrzymi zdążyli na Świętą Górę Polanowską.

O godz. 15:00 Mszy Świętej na Świętej Górze Polanowskiej przewodniczył o. Jan Maciejowski, przełożony prowincji gdańskiej franciszkanów konwentalnych. Koncelebrowało z nim kilkunastu kapłanów, m.in.: ks. Piotr Zieliński – diecezjalny duszpasterz trzeźwości, ks. Roman Śledź – dziekan dekanatu Polanów i o. Janusz Jędrzyk z polanowskiej pustelni.

Na zakończenie pielgrzymki został przygotowany wspólny posiłek, miłyng AA oraz spotkania parafialnych apostołów trzeźwości. W pielgrzymce uczestniczyło ok. 300 osób.

REKOLEKCJE DLA DZIEWCZĄT

W dniach 4-6.09.2015 w Lipiu k. Świdwina miały miejsce rekolekcje dla dziewcząt, których organizatorem była Wspólnota Dzieci Łaski Bożej. Tytuł spotkania to „Pokaż mi drogę, po której mam kroczyć”. Poprowadził je ks. Remigiusz Szauer, duszpasterz akademicki

z Koszalina.

„Pokaż mi drogę, po której mam kroczyć” – prosiło 18 dziewcząt. I chodziło nie tylko o powołanie do małżeństwa lub zakonu, ale też o odpowiedź, jaki zawód wybrać lub jak służyć innym.

Rekolekcje dla dziewcząt w Lipiu to powrót do formacji dziewcząt po kilkuletniej przerwie. Siostry od lat noszą w sercach troskę o powołania, tym bardziej cieszy je to, że w Roku Życia Konsekwentnego udało im się podjąć projekt na nowo.

– Chcemy pomóc dziewczętom zobaczyć, jakie są kryteria rozpoznawania powołania do służby Bożej – wyjaśniła s. Monika Grabek. – Z doświadczenia wiemy, że takie spotkania pomagają rozpoznać również inne drogi, np. małżeństwo. Rekolekcje miały bardzo dobry odzew – przyjechało na nie 18 dziewcząt, głównie uczestniczek Ruchu Światło-Życie, w ramach którego siostry pracują na co dzień.

Siostry towarzyszyły dziewczętom podczas rekolekcji. Nie tylko animowały modlitwy, spotkania w grupach, ale zwyczajnie były „pod ręką”, dostępne podczas rozmów przy stole, jak i tych osobistych, twarzą w twarz. Nierzadko to właśnie w takich chwilach, poddanych łasce Bożej, wiele spraw się prostuje, wyjaśnia. Był też czas na to najważniejsze spotkanie z Jezusem, podczas Eucharystii, modlitw czy też spotkań opartych na uważnej lekturze Pisma Świętego. Siostry zaproponowały uczestniczkom rozważenie fragmentu Ewangelii o bogatym młodzieńcu, żeby móc porozmawiać potem z nimi o tym, co jest bogactwem ludzi młodych.

Prowadzący rekolekcje ks. Remigiusz Szauer zauważył, że jednym z głównych problemów młodzieży stojącej przed życiowymi decyzjami jest brak odwagi. – Chcą skakać na bungee, przemierzyć Europę wzdłuż i wszerz, ale kiedy przychodzi do fundamentalnej decyzji, np. o małżeństwie czy życiu zakonnym, robią krok do tyłu – zaznaczył duszpasterz. Dlatego w naukach rekolekcyjnych poruszył temat podstawowe powołania – do życia. Ukazał, m.in. przez tekst starotestamentalnej Pieśni nad Pieśniami, ale też współczesnych piosenek, piękno kobiecości, daru miłości, bycia wybranym i to w pierwszej kolejności przez samego Boga.

JUBILEUSZ OJCÓW FRANCISZKANÓW W KOSZALINIE

W dniach 11 – 13 września 2015 r. w parafii pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Koszalinie odbyły się obchody uroczystości z okazji Jubileu-

szu 70 lat obecności Franciszkanów w Koszalinie. W programie uroczystości miały miejsce min. Msza Święta, festyn w ogrodzie klasztornym, koncert zespołu Deus Meus oraz multimedialna prezentacja działalności hospicjum. Była też zaprezentowana wystawa o polskich męczennikach franciszkańskich z Peru.

Rozpoczęcie nastąpiło w piątek (11 września) Mszą Świętą z udziałem młodzieży o godz. 18:00, której przewodniczył o. Damian Basarab z Darłowa. Następnie o godz. 19:00 młodzież uczestniczyła w czuwaniu przygotowującym do ŚDM 2016. W sobotę (12 września) – o godz. 15:00 rozpoczął się festyn w ogrodzie klasztornym z okazji 70-lecia Franciszkanów w Koszalinie i 6 rocznicy istnienia Hospicjum dla Dzieci i Dorosłych; – następnie o godz. 18:00 odprawiona została uroczysta Msza Święta Jubileuszowa, której przewodniczył i wygłosił słowo Boże biskup pomocniczy Krzysztof Zadarko; – a o godz. 19:00 odbył się koncert zespołu DEUS MEUS.

W niedzielę (13 września) o godz. 10:00 została odprawiona uroczysta Msza Święta odpustowa, której przewodniczył i wygłosił słowo Boże Minister Prowincjalny o. Jan Maciejowski.

Następnie o godz. 11:00 rozpoczął się koncert zespołu „Śladem Ubogiego” z Warszawy.

Ojcowie Franciszkanie przybyli do Koszalina dwa tygodnie po zakończeniu II Wojny Światowej, czyli 26 maja 1945 roku. Wraz z transportem 450 Polaków z okolic Gniezna, jako pierwsi przyjechali tu o. Nikodem Szalankiewicz oraz br. Prokop Dalgiewicz. Zakonnicy przybyli na tę ziemię by duchowo wspierać polskich repatriantów. Taką decyzję wydał ówczesny Prymas Polski kard. August Hlond.

Plebania była w ruinie. Zaczęli od wstawiania szyb. Tak to się zaczęło. Potem przybyło jeszcze dwóch ojców i jeden brat. Oprócz kościoła św. Józefa opiekowali się także kościołem Mariackim, późniejszą katedrą. Posługiwali także w wielu miejscowościach wokół Koszalina, w sumie w ponad 20 kościołach. Prawdziwi pionierzy ewangelizacji na Pomorzu.

Fenomenem jest franciszkański chór „Lutnia”, który działa w Koszalinie nieprzerwanie od 1945 roku. Ojcowie, oprócz zwykłej posługi katechetycznej i sakramentalnej, starali się od samego początku przyciągnąć ludzi do Kościoła także innymi sposobami.

Kilka tysięcy Niemców zostało w mieście przez dłuższy czas, zanim wyjechali za Odrę w ramach przesiedleń. Notatka w kronice spo-

ządzona przez o. Szalankiewicza, w pierwszych tygodniach po przyjeździe, wiele mówi o powojennym zamieszaniu, także od strony kościelnej: „Najgorzej było z jurysdykcją. Ludzie chcieli się żenić, spowiadać, a tu nie ma żadnej władzy duchowej. Przez księdza niemieckiego, który wyjeżdżał za Odrę, zakomunikowałem ks. Biskupowi Niemcowi z Berlina, że objąłem w jego diecezji duszpasterzowanie nad Polakami”. Polska administracja kościelna została oficjalnie powołana dopiero we wrześniu 1945 roku, a więc na początku sytuacja była nieco dziwna: stolica państwa w Warszawie, a diecezja w Berlinie.

Dzisiaj koszalińska parafia franciszkańska to wiele grup duszpasterskich, jadalnia dla ubogich, szkoła języków obcych, słynna mechaniczna szopka i przede wszystkim posługa w konfesjonalach.

„MARSZ DLA JEZUSA” W SŁUPSKU

Setki słupszczan nie mają wątpliwości, kto jest Panem ich życia i kto rządzi ich miastem. Pokazali to w trakcie trzeciego „Marszu dla Jezusa” w dniu 13 września 2015 r. zorganizowanego przez Szkołę Nowej Ewangelizacji Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej, Wspólnotę św. Krzysztofa w Słupsku.

Program Marszu wyglądał następująco:

13:00 – Msza Święta pod przewodnictwem biskupa Krzysztofa Zadarki w sanktuarium św. Józefa

14:00 – Przemarsz i uwielbienie z zespołem „Yam Kinneret” ulicami: Szczecińską, Tuwima, Deotymy na Plac Zwycięstwa

16:30 – Koncert zespołu „Los Bomberos”.

Czerwone chorągiewki, koszulki i kapelusze... a nawet krówki – każdy z gadżetów z wyraźnym napisem „Jezus żyje”. W takim anturazie, w rytm pieśni w wykonaniu zespołu Yann Kinneret, słupszczanie zamianowali swoją wiarę. „Kto jest Królem?” – odpowiedź na to pytanie mogła być tylko jedna – wykrzywane przez tłum: „Jezus!”. – Tu nie chodzi o kwestionowanie władzy świeckiej. Trzeba sięgnąć do tego, co robiono przed wiekami. Jesteśmy dzisiaj w obliczu różnych wyzwań, jakich nasz kraj i Europa nie miały od dawna. Trzeba odkryć tego jedyne Pana, żebyśmy nie czuli w sobie lęku i zagrożenia – mówił biskup Krzysztof Zadarko, który także maszerował „dla Jezusa”. Słupski marsz to właściwie wydarzenie religijne i rodzinne. Bo w kolorowym, rozśpiewanym tłumie miejsce dla siebie znajdzie właściwie każdy.

Zwieńczeniem „Marszu dla Jezusa” był koncert u stóp słupskiego ratusza. Ale zabawę w rytm latynoskich rytmów poprzedziło wspólne oddanie miasta Chrystusowi. – Twoją jesteśmy własnością i do Ciebie należycie chcemy. Tobie zawieramy dzisiaj miasto Słupsk i jego okolice – powtarzali zgodnie uczestnicy marszu.

25-LECIE CHÓRU CANTATE DEO

W dniu 18 września 2015 r. koszaliński chór „Cantate Deo” wystąpił z koncertem jubileuszowym w kościele pw. Ducha Świętego. Na ówczesne wieczere swojego istnienia chór podjął się nie lada wyzwania.

Z towarzyszeniem Filharmonii Koszalińskiej, pod kierunkiem krakowskiego dyrygenta prof. Jerzego Salwarowskiego, młodzi śpiewacy wykonali „Requiem” W. A. Mozarta. Jako soliści wystąpili: Maria Malinowska, Paulina Wilczyńska, Przemysław Baiński oraz Mateusz Teliński.

Jak przyznaje Mirella Telińska, dyrektor chóru, przygotowanie 40-osobowego zespołu, w którym 18 września wystąpiły dzieci z IV klasy Szkoły Podstawowej oraz prawie 30-letni mężczyźni, było trudnym zadaniem. Chór do jubileuszowego występu ćwiczył od kilku miesięcy.

Kilkuset uczestników koncertu zgromadzonych w kościele pw. Ducha Świętego, słuchało prawie godzinne wykonanie mozartowskiego arcydzieła w kompletnej ciszy.

Koszaliński chór „Cantate Deo” powstał z inicjatywy kard. nom. Ignacego Jeża, który chciał, aby mógł on wystąpić przy okazji planowanej na 1991 rok wizyty Jana Pawła II.

Pierwsze koncerty nowego chóru odbyły się już w grudniu 1989 roku. Zgodnie z życzeniem biskupa, młodzi śpiewacy wystąpili także podczas wizyty papieża w Koszalinie.

Przez 25 lat istnienia, chór dał ponad 1000 koncertów w Polsce oraz w kilkunastu krajach świata. Odbył m.in. tournée po Stanach Zjednoczonych i Korei Południowej. Wystąpił także na prywatnej audiencji u Jana Pawła II w Castel Gandolfo (1995), jak również podczas Pasterki w Watykanie w 1999 roku z okazji Wielkiego Jubileuszu.

DIECEZJALNE SPOTKANIE MŁODZIEŻY W SKRZATUSZU

Program diecezjalnego spotkania młodzieży:

13:00 wniesienie Piety i kopii Krzyża ŚDM, powitanie przez Księdza Biskupa Edwarda Dajczaka

13:15 „Przemienieni, by przemieniać” - koncert uwielbienia Michała Króla z zespołem

14:45 „Wyrwani z niewoli” – świadectwo Piotra i Jacka

16:00 przerwa na ciepły posiłek, czas dla bliźniego, możliwość prywatnej modlitwy w Sanktuarium

17:30 gromadzenie się w namiocie (Diakonia Muzyczna)

18:00 „Pole Miłosierdzia” – celebrowanie sakramentu pokuty i adoracja Najświętszego Sakramentu

20:00 „Jezu, ufam Tobie” – uroczysta Eucharystia pod przewodnictwem Księdza Biskupa Edwarda Dajczaka zakończona radosnym uwielbieniem oraz posłaniem „Misjonarzy Miłosierdzia”.

Na tegorocznym Spotkaniu Młodych, które odbyło się w przeddzień diecezjalnych uroczystości odpustowych, uczestnicy przez cały dzień słuchali konferencji, skakali podczas koncertów i wspólnie się modlili. Wieczorem do namiotu wszedł pan Jezus. Niesiony przez czterech księży w wielkiej połyskującej monstrancji zgiął kolana tysięcy młodych, którzy przyjechali tu na swoje doroczne święto. Setki rąk wyciągały się do Niego w geście uwielbienia. To dla wielu z uczestników Spotkania Młodych najważniejszy punkt wrześniowej wizyty w skrzatuskim sanktuarium. W tym roku szczególnie mocno przeżywali także spotkanie z Chrystusem, który z miłością pochyla się nad ludzkim grzechem. Do rozstawionych wokół namiotu konfesjonatów ustawiały się kolejki. Harcerze z pochodniami wskazywali młodym miejsce spowiedzi. Setki uczestników spotkania chcieli skorzystać z sakramentu pokuty i pojednania. Teren przy sanktuarium zamienił się w prawdziwe „Pole Miłosierdzia”. Biskup Edward Dajczak posłał na nie z posługą ponad stu kapłanów. Ci, którzy ze spowiedzi skorzystali wcześniej, trwali na adoracji Najświętszego Sakramentu, zajmującego centralne miejsce w namiocie spotkania.

Zanim rozpoczęła się adoracja, swoim świadectwem dzielił się z młodymi Piotrek, hip-hopowiec z zespołu chrześcijańskiego Zetaigreka. Razem z Jackiem jeżdżą do szkół, ośrodków, zakładów poprawczych i dzielą się swoim doświadczeniem spotkania z żywym Bogiem. Mówią o sobie, że zostali wyrwani z niewoli. – Rzuć się w morze Bożego Miłosierdzia. Skocz na główkę! Sakrament cię poniesie. I zaczniesz nowe życie – przekonywał Piotrek zasłuchanych w jego świadectwo młodych ludzi. Młodym przez cały dzień towarzyszył biskup Edward Dajczak. – Stawiałem dzisiaj wam i sobie pytanie o to, kiedy umiera człowiek.

140 km stąd jest grób sługi Bożego bp. Wilhelma Pluty, niezwyklego człowieka, który kiedyś stał na czele całej tej wielkiej Administracji Gorzowskiej. Miałem to szczęście uczestniczyć w zamyśleniu, jakie słowa umieścić na jego płycie nagrobnej. Wśród wielu wypowiedzianych przez niego słów były też takie: „Człowiek w człowieku umiera, gdy go zło czynione nie boli, a dobro nie raduje” – mówił biskup podczas kończącej spotkanie Mszy św.

Skrzatuskie spotkanie to zapowiedź nadchodzącego roku duszpasterskiego. W tym roku nazwane Polem Miłosierdzia podpowiadało, jak realizować to, o co w Roku Miłosierdzia prosi Kościół papież. – Papież Franciszek poprosił o ludzi, którzy będą chcieli dawać siebie innym, nieść miłość do miejsc, w których bardzo jej potrzeba: do hospicjów, szpitali, domów opieki społecznej. Wezwanie podjęło kilkudziesięciu młodych ludzi – misjonarzy miłosierdzia. Rozsyłając ich, biskup Edward Dajczak pobłogosławił ich posługę i prosił, by misjonarzy miłosierdzia spośród uczestników tegorocznego spotkania znalazło się jeszcze więcej. – Dajcie świadectwo miłości! – prosił swoich młodych przyjaciół

DIECEZJALNA PIELGRZYMKĄ DO SKRZATUSZA

W dniu 20 września 2015 r. na uroczystości odpustowe w Skrzatuszu zgromadziło się ok. 6 tysięcy pielgrzymów i ok. 60 kapłanów. Słoneczna pogoda sprzyjała atmosferze głębokiej modlitwy, która zapanała na kilka godzin na skrzatuskich błoniach.

Po powitaniu pielgrzymów przez gospodarza diecezji biskupa Edwarda Dajczaka świadectwo wiary złożyło młode małżeństwo ze wspólnoty neokatechumenalnej. Maria i Jakub Śpikowscy powiedzieli o swojej decyzji pozostawienia wszystkiego i wyjazdu na misje do Rosji, na Syberię. W słowach młodych małżonków wciąż powracał temat wdzięczności Kościołowi.

Drugą częścią diecezjalnej pielgrzymki była uroczysta adoracja Najświętszego Sakramentu. – Wyrusz, Panie, w tę pielgrzymkę miłości, byśmy mogli podnieść głowę i uwierzyć w Twą świętą obecność – wołał biskup Edward Dajczak. Zachęcał do modlitwy pełnej milczenia. To skupienie było potrzebne, ponieważ była to zarazem modlitwa błagalna o uzdrowienie wewnętrzne, o przebaczenie win. Kilka tysięcy pielgrzymów oddało cześć Bogu w pokłonie i milczeniu. Przy dźwięku pieśni kapłan uniósł z ołtarza monstrancję i z Najświętszym Sakramentem przechadzał się wśród zgromadzonych, błogosławiąc ich.

Diecezjalne pielgrzymowanie zwieńczyła uroczysta odpustowa Eucharystia. Przewodniczył jej biskup Paweł Cieślik, zaś koncelebrowali biskup ordynariusz Edward Dajczak, biskup senior Tadeusz Werno oraz kapłani ze wszystkich stron diecezji. Przybyli także przedstawiciele samorządu i parlamentu.

Homilię odpustową wygłosił biskup E. Dajczak. Najpierw skierował wzrok zebranych ku skrzatuskiej Piecie górującej w ołtarzu polowym. Ukazał Matkę Bożą jako wzór dla Kościoła. – Dziś wszystko, co da się przegłosować, choćby tylko jednym głosem, może stać się „prawdą” – powiedział z goryczą, kładąc nacisk na to, że chrześcijanie nie mogą ulegać presji poprawności politycznej. – Gdyby zastąpić Credo pojęciem „my sądzymy” lub „my głosujemy”, byłby to koniec Kościoła.

Biskup Dajczak przeciwstawił się zapędowi niektórych, którzy uważają, że wolność rodzi się przez fakt wprowadzenia czegoś zasadą większości głosów. – Wolność zależy od tego, czy my wszyscy jesteśmy związani słowem Tego Jedynego, który jest wolnością. Bo Bóg, który jest samą miłością, tworzy jedyną bezpieczną przestrzeń dla świata. – Kontrast między Kościołem a tym światem jest coraz większy. I uczniowie muszą wybierać. Zaś autentyczna wiara nigdy nie jest wiarą w pojedynkę, załatwianiem jedynie własnych doraźnych spraw. Nie można przeżywać miłości w izolacji od innych – przestrzegali biskup Dajczak. Podjął też temat przyszłego synodu diecezjalnego. – Ogarnijmy naszą diecezję modlitwą. Nie jakąś enigmatyczną, ale konkretną, modlitwą za osobę obok, w rodzinie, sąsiedztwie, zakładzie pracy – namawiał. – Nadchodzi wiosna. Kochani diecezjanie, proszę was, uwierzcie: wiosna miłości!

Na zakończenie Eucharystii biskup Paweł Cieślik poświęcił wieńce żniwne. Odpust diecezjalny zakończyło nabożeństwo maryjne z zawierzeniem diecezji w opiekę Matki Bożej Bolesnej.

Program diecezjalnej pielgrzymki:

7:30 – Godzinki o Niepokalanym Poczęciu NMP w Sanktuarium

8:00 – Msza Święta koncelebrowana w Sanktuarium – przewodniczy i homilię głosi ks. dr Tomasz Tomaszewski

10:00 – Program modlitewny ze świadectwem rodziny z misji na Syberii

11:40 – Wniesienie wieńców żniwnych. Wprowadzenie w Eucharystię

12:00 – EUCHARYSTIA – przewodniczy i homilię głosi Biskup Diecezjalny Edward Dajczak

14:00 – 15:00 – Przerwa na posiłek

15:00 – Nabożeństwo maryjne z zawierzeniem diecezji w opiekę Matki Bożej Bolesnej.

*Opracował ks. dr Krzysztof Włodarczyk
(wykorzystano materiały z Gościa Niedzielnego
Koszalińsko-Kołobrzeskiego)*

KRONIKA WYDARZEŃ DIECEZJI

LIPIEC

27 czerwca – 13 lipca

- Oaza Dzieci Bożych stopnia II (dla dzieci po kl. IV-V szkoły podstawowej) w Ostrowcu
- Oaza Nowego Życia stopnia 0 (dla młodzieży co najmniej po kl. II gimnazjum) w Lekowie
- Oaza Nowego Życia stopnia I (dla młodzieży po ONŻ 0° i całorocznej formacji) w Złocięncu

28 czerwca – 31 sierpnia

- Wakacyjna Akcja Caritas - dofinansowanie wyjazdów wakacyjnych dzieci i młodzieży z diecezji

29 czerwca – 2 lipca

- diecezjalne rekolekcje kapłańskie – CEF

29 czerwca – 5 lipca

- Oaza Dzieci Bożych stopnia I (dla dzieci po kl. III szkoły podstawowej) w Połczyniu-Zdroju

1-3 lipca

- 78. Ogólnopolska Pielgrzymka Nauczycieli na Jasną Górę

4 lipca

- koncert Zespołu Muzyki Dawnej „Flauto Dolce” z Drezdenka w kościele pw. św. Józefa Rzemieślnika w Koszalinie

4-11 lipca

- 6. Pielgrzymka Rowerowa na Jasną Górę Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej

12-27 lipca

- oazy rekolekcyjne dla Domowego Kościoła - Oaza Rodzin stopnia I w Rokitanie (diecezja zielonogórsko-gorzowska)

13-18 lipca

- „Rekolekcje na Wale” w Białym Borze

14-30 lipiec

- Oaza Nowej Drogi stopnia I (dla młodzieży po kl. VI szkoły podstawowej i kl. I gimnazjum) w Bornem Sulnowie
- Oaza Nowego Życia stopnia 0 (dla młodzieży co najmniej po kl. II gimnazjum) w Lekowie
- Oaza Nowego Życia stopnia I (dla młodzieży po ONŻ 0° i całorocznej formacji) w Bornem Sulnowie
- Oaza Nowego Życia stopnia II (dla młodzieży po ONŻ 1° i całorocznej formacji) w Lipiu

20-27 lipca

- „Przystań z Jezusem” – ogólnopolska akcja ewangelizacyjna przy okazji festiwalu „Sunrise” w Kołobrzegu

26 lipca – 2 sierpnia

- ewangelizacja wioskowa w Rąbinie

27 lipca

- Dzień Wspólnoty II turnusu rekolekcji oazowych w Lipiu

31 lipca – 9 sierpnia

- rekolekcje dla ministrantów starszych (gimnazjum i klasy ponadgimnazjalne) – WSD

31 lipca – 16 sierpnia

- oazy rekolekcyjne dla Domowego Kościoła - Oaza Rodzin stopnia II w Pyzówce (archidiecezja krakowska)

SIERPIEŃ

1 sierpnia

- 25. Diecezjalna Pielgrzymka Trzeźwości na Górę Chełmską – bp Zadarko
- koncert w hołdzie powstańcom warszawskim w bazylice kołobrzeskiej

1-13 sierpnia

- 33. Diecezjalna Piesza Pielgrzymka ze Skrzatusza na Jasną Górę

2 sierpnia

- III Festyn Charytatywny „Morze miłości” na rzecz Hospicjum Caritas im. Bp. Czesława Domina w Darłowie

9 sierpnia

- diecezjalna pielgrzymka rodzin do sanktuarium Matki Bożej Trzykroć Prze-
dziwnej na Górze Chełmskiej w Koszalinie

9-16 sierpnia

- ewangelizacja wioskowa w Rymaniu

12-21 sierpnia

- rekolekcje dla ministrantów młodszych (szkoła podstawowa, klasy IV-VI)
w Szkole Podstawowej im. J. Nowaka-Jeziorańskiego w Bornem Sulinowie

14 sierpnia

- uroczystości odpustowe w parafii pw. św. Maksymiliana Kolbego w Słupsku –
bp Zadarko

14-16 sierpnia

- peregrynacja figury św. Michała Archanioła z Gargano w Domu Miłosierdzia
w Koszalinie

15 sierpnia

- uroczystości odpustowe w Skrzatuszu – bp Zadarko
- uroczystości z okazji 25-lecia Spółdzielni Mieszkaniowej Przylesie w Koszali-
nie – bp Zadarko
- 19. Diecezjalna Pielgrzymka Rodzin na Górę Chełmską – bp Cieślik

16-25 sierpnia

- 15. Piesza pielgrzymka z Koszalina do Myśliborza

17-20 sierpnia

- diecezjalne rekolekcje kapłańskie – WSD

20-23 sierpnia

- „Boski Festiwal” w Trzciancu

23-30 sierpnia

- ewangelizacja wioskowa w Rzeczycy

25-28 sierpnia

- rekolekcje różańcowe dla Parafialnych Wspólnot Różańcowych w Ostrowcu
k. Wałcza

26 sierpnia

- pobłogosławienie odnowionego kościoła w Krępku, parafia Stara Łubianka –
bp Zadarko

27-28 sierpnia

- konferencja rejonowa dla duchowieństwa – Koszalin, Piła
- konferencja rejonowa dla katechetów – Koszalin, Piła

30 sierpnia

- zakończenie sezonu duszpasterstwa turystycznego w Dąbkach – bp Zadarko
- uroczystości 25-lecia Solidarności w parafii pw. Najświętszego Serca Jezuso-
wego w Słupsku – bp Zadarko
- 14. Regionalna pielgrzymka trzeźwości z Polanowa na Górę Polanowską

WRZESIEŃ**2 września**

- spotkanie biskupów metropolii w Zielonej Górze – bp Zadarko

4-6 września

- konferencja naukowa nt. dróg św. Jakuba w Polsce i Europie – bp Zadarko
- rekolekcje dla dziewcząt w Lipiu

4 września

- odpust w parafii pw. św. Rozalii w Szczecinku – bp Cieślik

6 września

- Msza św. na rozpoczęcie Dni Kultury Chrześcijańskiej w kościele Mariackim
w Białogardzie

6-7 września

- wizytacja kanoniczna w parafii Ustronie Morskie – bp Cieślik

6-20 września

- Dni Kultury Chrześcijańskiej w Wałczu

7 września

- spotkanie ogólnopolskie z organizatorami rowerowych pielgrzymek na Jasną Górę – Jasna Góra – bp Zadarko

8 września

- zakończenie kampanii Caritas „Tornister pełen uśmiechów”

10 września

- konferencja „Chiny – Europa” w Warszawie – bp Zadarko
- koncert zespołu TGD w ramach Dni Kultury Chrześcijańskiej w Wałczu

11 września

- modlitwa różańcowa za miasto w ramach Dni Kultury Chrześcijańskiej w Bialogardzie

12 września

- uroczystości odpustowe oraz obchody 70-lecia obecności oo. Franciszkanów w Koszalinie w parafii pw. Podwyższenia Krzyża Świętego – bp Zadarko
- 6 lat Hospicjum Dziecięcego w Koszalinie – bp Zadarko
- poświęcenie cerkwi w Szczecinku (obecny Włodzimierz Juszcak – ordynariusz eparchii wrocławsko-gdańskiej)
- Ogólnopolski Jubileuszowy Zjazd Szkolnych Kół Caritas w Rzeszowie
- Msza św. na stadionie w Wałczu – Ogólnopolskie Dni Pszczelarzy – bp Cieślík

13 września

- Marsz dla Jezusa w Słupsku – bp Zadarko

13-14 września

- wizytacja kanoniczna w parafii pw. Najświętszego Serca Jezusowego w Słupsku – bp Zadarko
- wizytacja kanoniczna w parafii pw. św. Marcina w Kołobrzegu – bp Cieślík

15-16 września

- spotkanie ogólnopolskie kierowników pieszych pielgrzymek na Jasną Górę w Toruniu – bp Zadarko

16 września

- Msza św. z okazji 20-lecia Stowarzyszenia Dzieci Wojny – bp Cieślík

17 września

- Msza św. i uroczystości upamiętniające napaść ZSRR na Polskę w koszalińskiej katedrze – bp Zadarko

19 września

- ingres abpa Heintera Kocha do katedry berlińskiej – bp Zadarko
- konferencja dla kobiet w Koszalinie nt. o Królewskim stylu życia dla Córek Boga Najwyższego (szkoła katolicka)
- Diecezjalne Spotkanie Młodych „Pole Miłosierdzia” w Skrzatuszu
- przyjęcie rezygnacji bpa Pawła Cieślíka z pełnienia posługi biskupa pomocniczego w diecezji koszalińsko-kołobrzeszkiej

19-20 września

- Ogólnopolskie Dni Kromki Chleba (Caritas)

20 września

- główne uroczystości odpustowe w sanktuarium diecezji w Skrzatuszu

20-21 września

- bierzmowanie w Polskiej Misji Katolickiej w Mannheim – bp Zadarko

22-24 września

- spotkania ws. Uchodźców z przedstawicielami Caritas Niemiec i Szwajcarii – bp Zadarko

do 25 września

- zgłoszenia do akcji Caritas pod hasłem „Zapałka nie ogrzeje”

25 września

- uroczystości 70-lecia istnienia I LO im. S. Dubois w Koszalinie – bp Zadarko

26 września

- Msza św. z okazji 70-lecia I LO im. Dubois w Koszalinie w koszalińskiej katedrze – bp Zadarko
- dożynki powiatowe w parafii pw. NMP w Sławnie – bp Zadarko
- spotkanie opiekunów Szkolnych Kół Caritas w Koszalinie

26-27 września

- 31. Ogólnopolska Pielgrzymka Małżeństw i Rodzin na Jasną Górę

27 września

- uroczystości odpustowe w parafii pw. bł. Władysława z Gielniowa w Warszawie – bp Zadarko

28-29 września

- symposium sekcji homiletów polskich w Niepokalanowie – bp Zadarko

30 września

- 125. rocznica konsekracji kościoła pw. św. Jana Chrzciciela w Szczecinie
– bp Zadarko

Opracowali pracownicy Archiwum Diecezjalnego i Biblioteki Wyższego Seminarium Duchownego w Koszalinie przy współpracy kapelanów biskupich i rzecznika Kurii Biskupiej w Koszalinie.

POMOCE DUSZPASTERSKIE

Ks. Artur Sepiolo

JAK POMÓC BIERZMOWANYM ZOSTAĆ W KOŚCIELE? Doświadczenie Diecezji Gliwickiej

Program Młodzi na Progu (MNP) powstał na podstawie doświadczeń z lat 1994-2004. Pierwsze próby oparte były na doświadczeniu Ruchu Światło-Życie i dotyczyły VIII klasy szkoły podstawowej, końcowe zaś zostały wzbogacone metodami zaczerpniętymi ze Szkoły Nowej Ewangelizacji. Zaczęło się od wyjazdowych rekolekcji przeżyciowych, proponowanych młodemu przed przystąpieniem do sakramentu bierzmowania. Później natomiast opracowana została metoda zastosowana w systematycznej pracy w małych grupach przy parafii. Podstawowa wersja programu obejmuje uczniów III klasy gimnazjum oraz I klasy ponadgimnazjalnej, rozszerzona dotyczy także klas I i II gimnazjum.

1. Założenia

1) Młodzież w wieku 13-16 lat poszukuje odpowiedzi na podstawowe pytania życiowe. Trzeba jej w tym towarzyszyć, pozwalając odkryć piękno życia opartego na zdrowej duchowości i wartościach.

2) Młodzi w tym okresie życia w przeważającej większości nie mają jeszcze doświadczenia Boga. Mamy okazję podprowadzenia ich do

niego i umożliwienia przeżycia go.

3) Osoby w tym wieku chętnie się uczą, jeśli zostaną pociągnięte i zainteresowane proponowanymi zagadnieniami. Atrakcyjność propozycji, którą składamy, nie jest więc bez znaczenia. Samo autorytarne „musisz” nie skłoni ich do chętnego przyswojenia sobie proponowanych treści.

4) „Językiem” młodych ludzi są muzyka i przeżycie. Tych dwóch elementów nie może więc zabraknąć w zajęciach, które proponujemy. Ideałem byłoby oparcie całej treści na tych dwóch filarach.

5) Krytyczne podejście młodzieży do świata dorosłych wyodrębia prawdę, że młodzi potrzebują bardziej świadków niż nauczycieli, a jeśli nauczycieli, to dlatego że, są świadkami. Jako prowadzący musimy więc spełniać to kryterium i być świadkami Bożego działania w świecie.

6) Największym autorytetem dla tego przedmiotu wiekowego pozostają nadal rodzice. Nie można więc skutecznie przeprowadzić programu MNP bez współdziałania z nimi.

7) Bezradność systemu szkolnego (też to przechodziliśmy...) wobec żywołości z jednej oraz obojętności z drugiej strony powierzonej mu młodzieży gimnazjalnej. Potrzebujemy więc „nowego otwarcia”, które w oparciu o dotychczasowe doświadczenie wykorzystuje zupełnie nowe inspiracje i natchnienia, zebrane w metodycznie sformułowaną odpowiedź, Nasza nazywa się: Młodzi na Progu.

8) Młodzi przeżywają mocno czas przejścia z gimnazjum do szkoły ponadgimnazjalnej, intensywnie dojrzewają płciowo, rodzą się między nimi związki uczuciowe, wchodzą w świat dorosłych, zaczynają samodzielnie decydować o swej wolności. Przekraczają w krótkim czasie wiele progów. Stąd nazwa programu, która uwzględnia te istotne dokonujące się w nich zmiany.

9) Gwałtownie rośnie w tym okresie znaczenie grupy rówieśniczej. Należy zatem wykorzystać pozytywne aspekty tego zjawiska: wzajemne oddziaływanie w kierunku pozytywnej rywalizacji, ewolucję przez własną twórczość, odnalezienie przyjaznego środowiska, wzrost duchowy, poczucie bezpieczeństwa w gronie rówieśników, radość współdziałania, odnajdywanie swej tożsamości w grupie.

10) Młodzi wykazują w tym czasie wyjątkowo silną awersję do teorii. Trzeba zatem wykorzystać możliwość przetestowania wielu wyżej wymienionych zagadnień w praktyce.

11) Nikt w tym wieku nie podejmuje wiążących decyzji, które

obowiązywałyby przez całe życie, tak więc nie ma sensu śrubowanie wymagań w tym względzie.

2. Cele

Zacznijmy prowokacyjnie: my nie przygotowujemy do bierzmowania, my pracujemy z młodzieżą. Pierwszoplanowym celem nie jest więc podstawienie ugrzecznionej młodzieży pod rękę księdza biskupa, ale zbudowanie środowiska wiary.

Bierzmowanie jest oczywiście ważnym wydarzeniem na drodze dojrzewania młodego człowieka, ale nie stanowi kulminacji, po której następuje odprężenie i wypoczynek. Jest ono „obozem pośrednim” (używając języka alpinistów), z którego dopiero następuje atak na szczyt. I jako cel pośredni stanowi trampolinę do dalszych zadań. Oznacza to, że program obejmuje czas przed bierzmowaniem i po nim. Chcąc osiągnąć cel główny: zbudowanie środowiska, musimy się podjąć czasami niełatwego zadania zmiany mentalności prowadzących, bowiem sposób myślenia zespołu prowadzącego będzie kreował zarówno jego postępowanie, jak i zachowanie uczestników. Tylko ktoś przekonany może przekonać.

Mając na uwadze ów cel główny, czyli zbudowanie środowiska, możemy wyznaczać cele pośrednie:

- utworzenie zespołu prowadzącego, składającego się z księdza, animatorów oraz z kontrolującego całość lidera świeckiego;
- włączenie do współpracy wszystkich podmiotów: rodzice, szkoła, parafia, zespół prowadzący, no i oczywiście sama młodzież;
- zorganizowanie wyjazdu rekolekcyjnego przed bierzmowaniem oraz po nim;

- stworzenie w parafii optymalnych warunków do pracy w małych grupach w ciągu roku szkolnego.

Z programem Młodzi na Progu zetknęłam się na Rekolekcjach Spotkania, które odbyłam przed bierzmowaniem. W następnych latach postanowiłam przeżyć kolejne z poziomów rekolekcji, czyli „Środowisko” i „Królestwo”. Po osobistym spotkaniu Boga, czego doznałam na wszystkich poziomach, postanowiłam bardziej zaangażować się w działalność rekolekcyjną i poświęcić swój wolny czas na pokazywanie Boga innym młodym ludziom.

Od dzieciństwa byłam osobą wierzącą, ale po raz pierwszy doświadczyłam takiej namacalnej obecności Ducha Świętego właśnie na tych rekolekcjach. Było to dla mnie niesamowite przeżycie i wzbudziło we mnie chęć rozwoju duchowego. Dzięki spotkanym tam ludziom i ich konferencjom zaczęłam porządkować sprawy związane z moją duchowością. Były to pierwsze małe kroki do ulepszania mojej relacji z Panem Bogiem. W dzisiejszym świecie łatwo jest się pogubić, a za każdym razem, gdy jadę na któreś z tych rekolekcji i głoszę lub przysłuchuję się innym głoszącym, mogę sobie na nowo uświadomić, jak ważna jest więź z Bogiem, jak ważna jest modlitwa i na jak wiele różnych sposobów można się modlić, że Kościół nie jest nudny, ale jest pełen Ducha, jest żywy! Każde rekolekcje wnoszą w moje życie coś nowego i dają mi czas na zastanowienie się nad sobą. Są taką najprostszą wskazówką, która tłumaczy podstawy naszej wiary i zachęca do jej dalszego poznawania. Mnie przynajmniej zachęciła. I to bardzo! (Dominika Stugiewicz, 20 lat, studentka Politechniki Śląskiej).

3. Kadra

Dla każdej niemal parafii pierwszoplanowym problemem wydaje się brak odpowiedniej kadry do prowadzenia programu. Zwykle (też tak rozpoczynaliśmy) sięga się po animatorów Ruchu Światło-Życie, Odnowy w Duchu Świętym, Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży czy po inne zaangażowane młode osoby. Ważny jest tu proces szkoleniowy polegający na wprowadzeniu w specyfikę programu. Chodzi o mentalność i duchowość, które mają inspirować zespół prowadzący. Samo przeczytanie konspektów nie wystarczy. Proponujemy więc odwiedziny w parafii już wdrażającej program, a przede wszystkim uczestnictwo w Rekolekcjach Spotkania w funkcji pomocniczej kadry animatorskiej. Zyskuje się w ten sposób wejście w doświadczenie, poznanie mentalności, naukę współdziałania w zespole, dodatkowe przeszkolenie w ramach podsumowań, możliwość uzyskania odpowiedzi na pytania rodzące się na bieżąco.

Raz do roku, w trzecią sobotę września, proponujemy warsztaty przygotowujące do prowadzenia programu w parafii. Jeśli biorą w nich udział osoby, które nigdy wcześniej nie miały kontaktu z pracą w małych grupach, powinny przejść dodatkowe (przynajmniej 4-tygodniowe) szkolenie.

Z czasem uczestnicy programu sami stają się nowym, bardziej aktywnym zapleczem do zbudowania kadry animatorów i liderów MNP. Ważne, by prowadzący byli w przeważającej części ludźmi młodymi, ale równocześnie mającymi doświadczenie Boga w swoim życiu oraz podejmującymi bez lęku dzieła z młodzieżą i dla młodzieży: Rola księdza oraz lidera świeckiego polega na koordynowaniu wszystkich działań tak, by osiągnięte były kolejne cele. Ich zadaniem jest także scalanie oraz doszkalanie zespołu prowadzącego.

Moja przygoda z Młodymi na Progu rozpoczęła się ponad 10 lat temu. Przez 7 lat byłem najpierw członkiem zespołu, a potem osobą koordynującą i prowadzącą ten program. Najważniejszym atutem programu jest zdecydowany nacisk na stworzenie takich warunków, które młodym ludziom pozwolą na otwarcie się i zawiązanie relacji najpierw z prowadzącymi i rówieśnikami, a później również z Bogiem. I to tę relację oraz to, że jest to osobisty wybór młodych, wskazałbym jako główny atut programu. Zajęcia nie odbywają się „z ambony”, ale są okazją do zadawania pytań, wyrażania wątpliwości, przelamywania barier i uprzedzeń wobec Kościoła. Dla mnie osobiście każdy rok przeżyty w tym programie był przełomowy, świeży i inny niż poprzednie. Również moja wiara i relacja z Bogiem nabierała kształtu i intymności. Moje życie zostało w dużej mierze ukształtowane przez program Młodzi na Progu, i każdemu polecam tego typu inicjatywę – zarówno jako prowadzącego, jak i uczestnika (Przemek Blicharski, 29 lat, menadżer w spółce z branży IT).

4. Metoda

1) Odwołujemy się do tradycji Kościoła zawartej w katechumencie.

Program zawiera elementy inicjacji duchowej. Chcemy doprowadzić do doświadczenia Boga poprzez wprowadzenie w modlitwę osobistą, „wewnętrzne poruszenie serca”, lekturę Pisma Świętego, znaki liturgiczne, modlitwę wstawienniczą, natchnienia Ducha Świętego, podstawowe zrozumienie prawd wiary, relacje w małej grupie, życie Kościoła jako wspólnoty.

2) Wykorzystujemy dynamikę małej grupy.

Cotygodniowe spotkania w małej grupie dają doświadczenie wzrostu i rozwoju. W atmosferze luźniejszej niż atmosfera klasy można

porozmawiać o sobie i aktualnie przeżywanych problemach. Mała grupa stwarza także przestrzeń bezpieczeństwa, umożliwia budowanie bliższych relacji, czyli więzi. Animator stanowi ważny punkt odniesienia. Jest łącznikiem pomiędzy nauką Kościoła a praktyką życia młodych, pomiędzy parafią a klasą, pomiędzy dorosłymi a rówieśnikami, pomiędzy odpowiedzialnością a bez troską, pomiędzy dyscypliną a swobodą, planem a spontanicznością.

Młodzi oddziałują wzajemnie na siebie, dlatego każde nowe doświadczenie poszczególnych członków grupy dobrze wykorzystane przez animatora może się stać miejscem ewangelizacji pozostałych.

3) Stosujemy metody aktywnego uczestnictwa.

Nie traktujemy uczestników jak uczniów, którzy siedząc w szkolnych ławkach, mają zapamiętać podany na wykładzie materiał. Na ile to tylko możliwe, stosujemy dobrze znane w pedagogice metody aktywizujące. Zachęcamy uczestników do ruchu i śpiewu. Oni sami są twórcami wielu elementów programu. Ich zaangażowanie i wkład własny są tak bardzo wpisane w całość, że bez nich programu zrealizować nie można.

4) Animator jest świadkiem Bożego życia i działania.

Jego świadectwo – zarówno w słowach, jak i w postawie – jest narzędziem, za pomocą którego Bóg budzi duchowe pragnienia w uczestnikach grupy i udziela rzeczywistości „z innego świata”. Przez proste słowa animatora, potwierdzane stylem życia w codzienności, Bóg „włamuje się” do serca, często zbuntowanej, młodzieży.

5) Niesiemy przesłanie.

W tym przesłaniu nie chodzi o skupienie się na brakach młodego człowieka. Nie pozwalamy, by tak liczne czasem wady zatrzymywały nasz wzrok i zniechęcały nas. Patrzymy na możliwości młodych, a ściślej: widzimy, jakie miejsce w wierze Bóg im wyznaczył. Chodzi o prezentację

propozycji na tyle atrakcyjnej, by była pociągająca, i na tyle dostępnej, by była zachęcająca. Budzenie tęsknoty i zachęta do pracy stymulują aktywne włączenie się uczestników w program.

6) Działamy w wierze.

Nigdy jeszcze nie było grupy, która od razu i z pełną akceptacją słuchałaby naszych słów i żywiłowo wchodziła w proponowane zajęcia.

Za każdym razem głoszący (i cały stojący za nim zespół) modlitwą i wiarą musi przełamywać mur obojętności, złych doświadczeń, uprzedzeń, fałszywych wyobrażeń i sceptycyzmu. My wiemy, że to domki z kart, ale umyślnie poustawiane w sercu i groźne. Potrzebny jest podmuch Ducha Świętego, i my go swym działaniem z wiarą wywołujemy. Nadzieja na ten podmuch nigdy nas nie zawiodła, ponieważ miłość Boża rozlana jest w naszych sercach właśnie przez Ducha Świętego (por. Rz 5,5).

7) Podprowadzamy pod decyzje.

Program zawiera punkty zwrotne zakładające podjęcie kolejnych decyzji przez uczestników. Prezentując daną treść, odwołujemy się bezpośrednio do osobowości uczestników (zawsze różnych) i wskazujemy na praktyczną stronę kerygmatu. Celem nie jest więc zdobywanie wiedzy, ale zmiana życia.

8) Rekolekcje weekendowe.

To nasze oczko w głowie! Widzimy, ile dobra wyzwala się w młodzieży w czasie tych kilku rekolekcyjnych dni. Widzimy, jak bardzo Bóg działa w tych młodych sercach poprzez nasze odważne posługiwanie im w tej formie.

Przed bierzmowaniem młodzież przeżywa tzw. Rekolekcje Spotkania, natomiast po nim Rekolekcje Środowiska oraz Rekolekcje Królestwa. Te ostatnie zaplanowane są na czas I klasy szkoły ponadgimnazjalnej. Jak widać, akcentujemy czas po otrzymaniu sakramentu, czyli zachęcamy do włączenia się do grupy młodych pracujących przy parafii i odnalezienia tam swego miejsca.

9) Mamy czas dla młodych.

Młodzi są dla nas ważni. Podkreślamy to sposobem mowy i zachowaniem. Słuchamy ich uważnie, gdyż jest to jedna z zasadniczych potrzeb tego wieku: być wysłuchanym. Podkreślamy ich godność i wartość, od początku czyniąc z nich partnerów w dziele odkrywania Boga. Liderzy i animatorzy towarzyszą młodzieży, która stopniowo odsłania swe serce i która potrzebuje wsparcia, by wytrwać na ścieżkach wiary – nie tylko na spotkaniach w grupach, ale także poza nimi.

10) Współdziałamy z rodzicami.

Naszym zamiarem nie jest zastępowanie rodziców. Traktujemy ich jako głównych odpowiedzialnych za proces dojrzewania młodych oraz jako sprzymierzeńców w przeprowadzeniu programu. Dlatego od początku szukamy z nimi kontaktu poprzez organizowanie dla nich spotkań oraz indywidualne zaproszenia do współpracy. Informujemy o za-

kładanych celach i zamierzonych działaniach. Liczymy na ich poparcie oraz motywowanie młodzieży w trakcie trwania programu. Rodzice są też głównymi sponsorami rekolekcji i przekonują się szybko, że jest to inwestycja trafiona. Kierujemy do nich zaproszenie do głębszego zaangażowania i własnego rozwoju, by i oni mogli przeżyć swoje rekolekcje czy kurs ewangelizacyjny.

11) Ciągłe się rozwijamy.

Wciąż udoskonalamy nasz system. Testowany jest materiał dla I i II klasy gimnazjum (wydanie publikacji planowane jest na początek 2015 roku). Kształtują się tzw. Rekolekcje Pasji, które są wakacyjną propozycją dla osób uczestniczących w programie MNP. A ponieważ widzimy bardzo dobre owoce tych form, zamierzamy rozwijać się w tym kierunku.

5. Początki

Jakie warunki są wymagane, aby zacząć?

- a) Życzliwy proboszcz i rozumiejący istotę rzeczy wikary.
- b) Uczestnictwo księdza wraz z dwoma-trzema animatorami w Rekolekcjach Spotkania w Gliwicach.
- c) Szkolenie animatorów – w Gliwicach lub lokalnie.
- d) Rekolekcje Spotkania we własnym ośrodku.

Młodym księżom radzimy:

- przyjmij wizję programu;
- zbierz i formuj ekipę;
- przeżyj warsztaty;
- zacznij realizować program;
- zgłoś uczestników na rekolekcje;
- formuj wspólnotę modlitewno-ewangelizacyjną.

Zakończenie

Program MNP traktujemy jako prezent Boga na trzecie tysiąclecie.

Prezent dla nas – diecezji gliwickiej¹. Czy inni będą chcieli z niego skorzystać? Nie wiem. Na pewno mogą, gdyż dar Boga ma to do siebie, że

się nie wyczerpuje. Wprost przeciwnie – mnoży się, gdy jest dzielony.

Każdy prezent trzeba jednak rozpakować. Rozpakowujemy go więc i stopniowo odsłaniają się przed nami jego nowe elementy. Sztandarową wizytówką programu są Rekolekcje Spotkania. W nich jak w pigułce kondensują się jego duchowość i metody.

Odkryliśmy dwie ważne cechy Rekolekcji Spotkania: powszechność i powtarzalność.

– Powszechność. Prowadziliśmy te rekolekcje we wszystkich częściach Polski i wszędzie były skuteczne. Od samego początku wiele osób, które zetknęły się z nimi, zadawało nam pytanie: „Jak wy to robicie, że uczestnicy wyjazdu rekolekcyjnego są tak zadowoleni? Co się tam dzieje, że w ciągu zaledwie 48 godzin wielu młodych radykalnie zmienia swe dotychczasowe przyzwyczajenia?”. Program działa zatem wszędzie.

– Powtarzalność. Rekolekcje są na tyle proste, że przeprowadzić je może każdy normalnie funkcjonujący ksiądz, który modli się systematycznie i nie ma uprzedzeń do młodych. Współdziała z nim zespół świeccich, którzy pod okiem dyrektora (znającego doskonale całość) wykonują większość posług, obejmujących kwestie takie jak np. zakwaterowanie, prowadzenie grupy, modlitwa i pilnowanie dyscypliny (kto wyjeżdżał z młodzieżą, wie, o czym mowa...). Można zatem łatwo rekolekcje przejąć i prowadzić je w swojej diecezji.

Ks. Artur Sepiolo (ur. 1966), kapłan diecezji gliwickiej, święcenia kapłańskie przyjął w roku 1991. Przez sześć lat (2006-2012) był proboszczem parafii pw. Chrystusa Króla w Gliwicach. Obecnie (od 2012 roku) jest dyrektorem Sekcji ds. Nowej Ewangelizacji Kurii Diecezji Gliwickiej. Napisał pięć książek, w tym Nową ewangelizację. *Śladami Jana Pawła II*.

Przypisy:

¹ Zbudował nas kiedyś świadectwem pewien ksiądz diakon, opowiadając o swojej rodzinnej parafii, w której do grona kandydatów na ministrantów zgłosiło się trzech chłopaków III klasy gimnazjalnej i sterczeli jak wieże wśród maluchów z III klasy podstawówki.

Przedruk za: Homo Dei, Przegląd Teologiczno-Duszpasterski, rok 2015, kwiecień-czerwiec, nr 2, Rok Życia Konsekwowanego.

M 1